

**architekt
Ivan Ruller**

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

**otevření haly nového
Boulder centra**

**oslava 17. listopadu
na VUT v Brně**

**druhý ročník
Strojařských schodů**

Obsah

- 3 NACHÁZET ŘÁD STVOŘENÍ
- 4 AKADEMICKÉ SHROMÁŽDĚNÍ VUT V BRNĚ
- 6 STUDENTI S DVOJÍM DIPLOMEM ZVÝŠUJÍ SVOJE ŠANCE NA TRHU PRÁCE
- 8 OSLAVA STÁTNÍHO SVÁTKU NA VUT V BRNĚ
- 10 GAUDEAMUS ZAUJAL ŠKOLY I STUDENTY
- 12 PŘI STROJAŘSKÝCH SCHODECH ČEKÁ NA ZÁVODNÍKY ŠESTNÁCT PATER
- 14 Z LABORATOŘÍ PŘÍMO DO PRAXE
- 15 AMERICKÝ EXPERT HOVOŘIL NA VUT V BRNĚ O TERORISMU
- 16 HALU NOVÉHO BOULDER CENTRA POKŘTILI ŠPIČKOVÍ LEZCI
- 18 ZAHÁJENÍ PROVOZU SÍTĚ NÁRODNÍHO VÝZKUMU A VZDĚLÁVÁNÍ CESNET2
- 20 NOVÉ TRENDY VE FYZICE
- 22 EVROPSKÁ KONFERENCE O MOLEKULÁRNÍ ELEKTRONICE POŠESTÉ
- 24 ZAKONČENÍ SEZÓNY UNIVERZITNÍHO TÝMU AMERICKÉHO FOTBALU
- 26 BYLO JICH PĚT
- 27 NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE
- 28 INFORMACE
- 31 KONCERT JIŘÍHO PAVLICI A HRADIŠŤANU V CENTRU VUT V BRNĚ

Vážení čtenáři Událostí,

bývá dobrým zvykem si touhle dobou přát požehnané, spokojené Vánoce i dobré vykročení do nového roku. K tradičnímu přání však tentokrát přidáváme navíc malý dárek. Od tohoto čísla se budete spolu s Událostmi setkávat také se studentským časopisem. Věříme, že vzájemná symbióza obou časopisů bude ku prospěchu nejen jim, ale hlavně Vám, našim čtenářům.

Hezké Vánoce a šťastný nový rok

Vydává: Vysoké učení technické v Brně, nakladatelství VUTIUM. Šéfredaktorka: PhDr. Jitka Vanýšková, tel.: (05) 41145503, e-mail: vanysko@ro.vutbr.cz; vydání připravila: PhDr. Jiřina Veselá, tel.: (05) 41145345, Redakční kruh: Doc. RNDr. Petr Dub, CSc. (prorektor), Prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc. (prorektor), PhDr. Alena Mizerová (ředitelka nakladatelství VUTIUM), Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. (FSI VUT), PhDr. Jitka Vanýšková (šéfredaktorka). Grafický návrh: David Tieku (FAVU VUT). Sazba: Studio Arx s.r.o. Adresa redakce: VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno, fax (05) 41145348, <http://www.vutbr.cz>. Tisk: Graphical s.r.o., Brno.

Nacházet řád stvoření

Úvodník tohoto čísla Událostí VUT v Brně patří významné osobnosti brněnského života. Autorem krátkého zamyšlení se tentokrát stal, také vzhledem k blížícím se Vánocům, biskup brněnské diecéze, Vojtěch Cikrle.

Milí přátelé,

jsem rád, že vás mohu prostřednictvím Událostí pozdravit a přitom také zavzpomínat na to, co předcházelo mému kněžskému povolání.

Odmalička mě přitahovala a stále přitahuje oblast vědy a techniky. Jako kluk jsem se před druhými styděl za to, že se těším na hodiny fyziky, chemie a později třeba i deskriptivy. Fascinovaly mě motorky, auta a různé stroje, aniž bych věděl proč.

Věcí, před kterými stojím v úžasu dnes, je samozřejmě víc, i když ty prvotní stále zůstávají. Myslím, že ve mně pěstovaly smysl pro účelnost, pro řád a – co je možná překvapující – také pro krásu.

Nevím, jestli vám to už někdo řekl, ale vy, stavaři, strojaři, architekti, elektrotechnici, informatici, podnikatelé či chemici, se podílíte na tom, co má vycházet i směřovat k něčemu krásně uspořádanému, tedy krásnému. Krása je to, co vás spojuje se všemi možnými umělci, například s výtvarníky, kteří svým viděním a prostorovým cítěním probouzejí v druhých touhu objevovat vlastní schopnost pojmenovávat krásu a nacházet řád stvoření. Je to také něco, co vás spojuje se mnou a mým posláním. Vždyť právě úžas z krásy mě před lety přivedl na Vysoké učení technické v Brně a úžas z krásy mě z něj po několika semestrech odvedl hledat dál.

Prožíváme období příprav na Vánoce a já bych vám všem rád popřál, ať se třeba během těch letošních dotknete toho, co tyto svátky dělá krásnými a smysluplnými.

V modlitbě provází

Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle
biskup brněnský

Akademické shromáždění VUT v Brně

Slavnostního veřejného 2. Akademického shromáždění VUT v Brně se dne 12. listopadu 2001 zúčastnili představitelé brněnských vysokých škol, senátor Stanislav Bělehrádek a další významné osobnosti.

V první části akademického shromáždění zúčastnění vyslechli projev rektora VUT v Brně Prof. Jana Vrbky, v němž mimo jiné rektor VUT v Brně oznámil, že akreditační komise schválila rozdělení Fakulty elektrotechniky a informatiky na Fakultu elektrotechniky a komunikačních technologií a Fakultu informačních technologií. Dále děkan Fakulty architektury Josef Chybík je seznámil s osobností architekta Ivana Rullera a poté proslovil Prof. Ivan Ruller přednášku na téma „Česká architektura 20. Století“. Ve druhé části byly předány Ceny rektora.

Ve smyslu Statutu VUT byla vyhlášena u příležitosti 100. výročí založení VUT v Brně Cena rektora, která se uděluje každoročně v listopadu, na paměť založení VUT v Brně v roce 1899. Letos rektor VUT v Brně udělil sedm těchto cen studentům magisterských a doktorských studijních programů a mladým akademickým pracovníkům.

Cena rektora za vynikající výsledky ve studiu v bakalářském a magisterském studijním programu byla udělena panu bakaláři Janu Kratochvílovi z Fakulty architektury, panu Ing. Petru Daňkovi z Fakulty stavební. Cena rektora za vynikající výsledky v doktorském studijním programu byla udělena panu Ing. Radku Urbišovi z Fakulty strojního inženýrství, panu Ing. Petr Mandelíkovi z Fakulty podnikatelské a paní Mgr. Renatě Komendové, PhD. z Fakulty chemické. Cena rektora za vynikající výsledky mladým akademickým pracovníkům v pedagogické a vědecké práci byla udělena panu RNDr. Františku Krčmovi, PhD. z Fakulty chemické a panu Mgr. Tomáši Medkovi z Fakulty výtvarných umění.

Rektor VUT v Brně Prof. Jan Vrbka na Akademickém shromáždění.

„Vaše Magnificence vážený pane rektore, kolegové, studenti, vážení hosté.“

Stává se již tradicí, že v rámci akademických shromáždění jsou představeny mimořádné osobnosti, které svůj profesní život zasvětily naší alma mater. Velmi dobře si v této souvislosti vzpomínám na loňský rok. Tehdy ctěné auditorium brilantní přednáškou okouznil emeritní rektor, pan profesor Petr Vavřín. Dnes je mi nesmírným potěšením, že mi bylo dovoleno, abych uvedl dalšího vzácného člověka, který na našem Vysokém učení technickém v Brně působí – je jím doyen pedagogického sboru Fakulty architektury, pan profesor inženýr architekt Ivan Ruller.

Ivan Ruller se narodil v rodině brněnského stavitele Čenka Rullera a jeho ženy Marie, rozené Ševčíkové. Je zajímavé, snad až kuriózní, že školní docházku zahájil na cvičné obecné, která měla sídlo při Učitelském ústavu na Poříčí 5, tedy v budově, kde se dnes nachází naše fakulta.

Tvůrčí klima poznané v rodinném prostředí a zájem o výtvarné umění a architekturu ovlivnilo po maturitě na I. reálném gymnáziu rozhodování nadaného hochy o výběru budoucího povolání. Zřejmě k tomuto životnímu kroku také přispělo otcem pěstované přátelství s architektou Ottou Eislerem a Jaroslavem Syříštěm. Právě v nich tehdejší gymnazista našel své první vzory. Proto nebylo žádným překvapením, že krátce po osvobození a znovuotevření univerzit se jako osmnáctiletý zapsal na tehdejší brněnské Vysoké škole technické dr. Edvarda Beneše ke studiu architektury.

Míra studentova mimořádného talentu neunikla jeho učitelům, vynikajícímu architektu, profesorovi Bedřichu Rozehnalovi. Ten vnímavému a pracovitému posluchači umožnil, aby již během studií zastával místo asistenta. Ivan Ruller pak ještě dva roky po absolutoriu v pedagogické činnosti pokračoval.

Touha po nepoznané praxi však mladého architekta vedla k opuštění školy. Od roku 1952 až do roku 1990, s přestávkou pěti let, ve kterých jako odborný asistent Fakulty architektury a pozemního stavitelství působil u profesora Miloslava Kopřivy, pracoval jako projektant. Z lásky k člověku vytvořil celou řadu významných děl, které obohatily fond moderní české architektury. Charakteristické pro architekta Rullera je i to, že část z pestrého souboru prací realizoval v rodném Brně. Můžeme například vzpomenout jeho účast v tvůrčím kolektivu pro výstavbu

Janáčkova divadla, z evropského hlediska jedinečnou – zcela prosklenou administrativní budovu na Vídeňské ulici, budovu zlatnického družstva Karát zasazenou do kontextu historické zástavby v centru města, technicky náročnou sportovní halu Rondo nebo duchovně a umělecky významnou obřadní síň v Židenicích.

Profesor Ruller sklízal a dosud sklízí uznání v národních i mezinárodních architektonických soutěžích. Získal například ocenění za návrh Náměstí národů v Ženevě a za studii obytného okrsku v Moskvě. Úspěšný byl také v soutěži na výstavbu opery v Bělehradě, českého pavilonu na světovou výstavu do Osaky, revitalizaci obytných souborů v Dublinu a projekt UNIDO centra ve Vídni. Bylo mu dopřáno, aby využil mimořádných příležitostí a pracoval na dílech, věnovaných historii a utrpení lidského rodu. K těmto duchovně silným tématům patří památník deportace otroků v senegalském Dakaru nebo památník obětem fašismu v polské Osvětimi. Je třeba zmínit i to, že pro světovou organizaci UNESCO se po dobu pěti let významně podílel na dostavbě Muzea historie v libyjském Tripolisu.

Tvrděmu soukolí předlistopadových represí, které svou drtivou silou řadě osob zabráňovaly ve svobodném projevu tvůrčího ducha, nebyl ušetřen ani pan profesor. Pro statečné postoje a vyjádření nesouhlasu s totalitními praktikami mu od smutných časů normalizace až do listopadového převratu bylo zakázáno členství ve Svazu architektů. V krušném a nelehkém téměř dvacetiletém období se nesměl zúčastňovat architektonických soutěží a výstav a také mu byla zakázána publikační činnost.

Světlo naděje zablikalo v souvislosti s obrodným procesem ve druhé polovině 60. let. V nastalém období „tání“ se mohl významně angažovat v architektonickém dění. S celou řadou nekonformních umělců tehdy navázal pevné, do dnešních dnů trvající přátelské a pracovní vztahy. Z plejády osobností mohou vzpomenout hvězdy českého výtvarného života – sochaře Vladimíra Preclíka a Olbrama Zoubka nebo malíře Jana Kubíčka a Bohumíra Matala. V této době se také rozvíjelo osobní přátelství s panem profesorem Vladimírem Karfíkem, znamenitým českým architektem světového věhlasu.

Ivan Ruller stál také u zrodu společenství umělců, které přijalo název Sdružení Q. V jeho řadách byli například skvělí architekti a profesori Bohuslav Fuchs a již vzpomínaný Bedřich Rozehnal. Podobně jako jiné občanské iniciativy, tak i nezávislá činnost tohoto sdružení se tehdejšímu režimu stala nepohodl-

Prof. Ivan Ruller.

nou a na počátku 70. let byla zakázána. Jeho ústřední myšlenka sdružovat umělce však byla natolik silná, že po revoluci došlo k jeho obnově a pod předsednictvím básníka Ludvíka Kundery, hudebního skladatele Ivo Medka a výtvarníka Jana Rajlichy má i dnes důležité postavení v kulturním dění našeho města.

Na konci osmdesátých let, po kolikáté už, se architekt Ivan Ruller projevil jako občan a statečně se zapojil do hnutí za osvobození vězněného Václava Havla. Když se stal signatářem výzvy „Několik vět“, dal zřetelně najevo, že o věci veřejné neztrácí zájem.

V prvním roce svobody a po obnovení akademických práv se pan profesor na Fakultu architektury vrátil, aby v letech 1990–1994 zastával funkci děkana. Byl to čas s potenciálem příznivé perspektivy, ale s rezidui minulého režimu, se kterými se bylo nutno rozejít. Byla to doba plná komplikací a zásadních rozhodnutí, ze které tehdejší vedení fakulty, především však díky svému děkanovi, vyšlo se ctí.

V současnosti pan profesor působí na Ateliéru veřejných staveb. Pro jeho hluboké znalosti, tvůrčí schopnosti, nevyčerpatelný optimismus, radost ze života, přátelské postoje a mimořádnou schopnost překonávat překážky patří jak u studentů, tak i mezi kolegy k nejmilovanějším členům akademické obce.“

(Doc. Ing. Josef Chybík, CSc.,
děkan Fakulty architektury)

Studenti s dvojím diplomem zvyšují svoje šance na trhu práce

Na pohled tradiční slavnostní promoce absolventů Fakulty elektrotechniky a informatiky Vysokého učení technického v Brně, která se konala letos 16. listopadu v aule Q v areálu VUT v Brně, se z řady podobných obřadů tentokrát přece jen vymykala. Z necelých tří desítek mladých mužů, kteří převzali diplomy o absolvování magisterského nebo bakalářského programu, dva z nich získali hned dva inženýrské diplomy a tituly současně. Právo používat před svým jménem českou zkratku Ing. a německou Dipl.-Ing. získali Petr Honzík a Martin Dražanský za to, že dokončili jako první studium v kombinovaném režimu v rámci společného programu mezi Fakultou elektrotechniky a informatiky VUT v Brně a FernUniversität Hagen v Německu. „Naplnila se tak dlouhodobá spolupráce naší fakulty s FernUniversität Hagen, která vyvrcholila právě pilotním projektem studia, zakončeného ‚dvojím diplomem‘. Oba studenti, jeden z oboru Výpočetní technika a informatika a druhý z oboru Automatizace a měřicí technika, museli v posledním ročníku svého studia na FEI VUT v Brně složit několik zkoušek předepsaných partnerskou zahraniční distanční univerzitou v němčině. Na závěr studia pak strávili pět měsíců na této univerzitě při zpracování diplomní práce, jejíž zadání bylo dohodnuto partnerskými fakultami VUT v Brně a v Hagenu,“ upřesnil děkan FEI VUT v Brně Jan M. Honzík. Diplomní práce musely být napsány v němčině, odevzdány a oponovány byly na FernUniversität v Hagenu a na FEI VUT v Brně. Jejich obhajoba v cizím jazyce pak čekala studenty před smíšenou komisí obou škol na FEI VUT v Brně. „S tímto dvojím diplomem si absolventi podle mého názoru především významně vylepšují svoje šance na trhu práce, zejména v zemích Evropské unie, čehož jistě využijí,“ soudí děkan J. M. Honzík.

A jaké bylo studium v Německu? „Náročné, a to zejména z jazykového hlediska. Veškeré studijní materiály byly k dispozici pouze v německém jazyce a vyžadovaly dobrou znalost technické němčiny. Co se týče stránky odbornosti daných studijních materiálů, tak myslím, že naše škola, VUT v Brně, nám dala dobré základy, takže s odbornou stránkou jsem během studia neměl v podstatě žádné potíže,“ shrnul svoje zkušenosti Martin Dražanský.

Základní rozdíl mezi oběma školami je ten, že FernUniversität v Hagenu je ryze distanční univerzitou, zatímco VUT

v Brně je prezenčním typem vysoké školy. Dalším rozdílem je vykonání zkoušek z absolvovaných předmětů – na VUT v Brně jsou tyto zkoušky písemné, zatímco na FernUniversität v Hagenu jsou ústní v délce trvání 30 minut.

„Největší potíže jsem měl, jak jsem již uvedl, s doplněním slovní zásoby o slovíčka z technické němčiny a gramatickou správností vypracování diplomové práce v německém jazyce,“ doplnil Martin Dražanský.

Nová forma studia je tak určena především těm, kteří dokonale zvládají německý jazyk.

„Německy jsem se učil celkem jedenáct let s roční přestávkou. Bohužel klasická výuka němčiny mě nepřipravila dobře na výjezd do německy mluvící země. Tím bych chtěl zdůraznit význam konverzačních cvičení z jazyka, v kterých lze získat znalosti a zkušenosti vhodné pro přímé reakce, bez použití slovníku,“ radí těm, kteří se rozhodnou kráčet v jeho stopách, M. Dražanský.

Financování studia bylo zajištěno z programu Erasmus/Socrates a nadačním německým programem DAAD. Vzhledem k tomu, že FernUniversität v Hagenu je, jak už bylo řečeno, výhradně distanční školou, jež má studenty po celém světě, nebude projekt fungovat naopak a němečtí studenti nebudou zpracovávat své diplomní práce u nás. Přesto bude vzájemná spolupráce obou škol pokračovat i nadále. Úspěšně završený pilotní projekt by tak měl umožnit podobné studium již většímu počtu studentů obou nově se formujících fakult, které vzniknou od příštího roku z původní Fakulty elektrotechniky a informatiky. Neboť promoce 16. listopadu 2001 byla výjimečná ještě v jednom ohledu. „Pravděpodobně jste posledními absolventy Fakulty elektrotechniky a informatiky VUT v Brně, neboť akreditační komise již schválila rozdělení této fakulty na dvě budoucí: Fakultu informačních technologií a Fakultu elektrotechniky a komunikačních technologií,“ připomněl ve svém slavnostním projevu absolventům prorektor VUT v Brně Jiří Kazelle.

**Z projevu děkana Fakulty elektrotechniky
a informační techniky FernUniversität v Hagenu
Prof. Dr.-Ing. Ludwiga Kittla, který přednesl
na promoci 16. listopadu 2001 na VUT v Brně**

„Právě jsem předal panu Martinu Dražanskému a panu Petru Honzíkovi diplomy mé Fakulty elektrotechniky a informační techniky FernUniversität Hagen se srdečnými gratulacemi k jejich výkonům.

Udělení diplomů FEI VUT v Brně a FEI FU Hagen je hmatatelným výsledkem dlouholeté spolupráce našich dvou univerzit. Tato spolupráce byla dlouhodobě plánovaná a začala nejprve rozhovory a kontakty zúčastněných vědecko-výzkumných pracovníků obou univerzit a vzájemnými poznávacími návštěvami. Na zhodnocení těchto kontaktů se zasloužili zvláště dva zástupci, totiž pan Doc. Zezulka z VUT v Brně a pan Prof. Halang z FernUniversität Hagen.

Tito dva kolegové naši vzájemnou spolupráci od samého začátku provázeli a tlačili kupředu. Na tyto rozhovory navazovala pak nezbytná a složitá výměna studijních plánů s cílem vzájemného uznání studovaných předmětů a výsledků zkoušek. To vše, včetně zajištění vhodného finančního rámce, se nakonec podařilo.

Oba absolventi, M. Dražanský a P. Honzík, strávili pět měsíců od 1. 3. do 31. 7. 2001 na FU v Hagenu. V tomto čase nejenže intenzivně zpracovávali materiály pro studované předměty, ale v Hagenu pod vedením Prof. Halanga a v Brně pod vedením svých vedoucích diplomové práce vypracovali a dokončili.

Viditelným výsledkem úspěšného průběhu jejich pobytu je dnešní udělení diplomů. Kromě toho existuje ještě nepochybně vnitřní úspěšný výsledek jejich pobytu spočívající v nabytých zkušenostech a zážitcích ze stáže. Doufám, že čas strávený v Hagenu a Německu vůbec je důležitá zkušenost, která oběma absolventům rozšířila jejich obzor.

Ale také pro vysokoškolské pracovníky v Hagenu dal jejich pobyt zajímavou příležitost k výměně, i když snad ne primárně v oblasti výsledků ve výzkumu, ale v pohledu na rozdílné podmínky studia, výuky, výzkumu a života v České republice a v Německu. Naše sousední země, se kterou nás, Němce, spojuje přes stíny minulosti společenství naší evropské kultury,

a kterou přesto dobře neznáme, k nám díky panu Dražanskému a panu Honzíkovi promluvila přímo a živě. Za to jim děkujeme.

Realizujeme zde konkrétně znovu oživený společný vývoj jednoho společného univerzitního vzdělávacího prostoru Evropy. Ve středověku jsme již žili v takovém společném vzdělávacím evropské prostoru, vytýčeném prauniverzitami Salerno, Boloña, Praha, Paříž, Heidelberg a dalšími.

V té době bylo zcela obvyklé, že studenti putovali od univerzity k univerzitě, aby studovali u profesorů dle svého výběru. Rozdílná řeč nečinila žádné problémy, protože společnou řečí vědy byla latina, což se v dnešní době přisuzuje angličtině. Zavedením evropského kreditního systému ECTS se v blízké budoucnosti uskuteční započítávání studijní zátěže, absolvované na zahraničních školách, do individuálního curricula studenta. K tomu však zároveň bude nutné vybudovat vzájemnou důvěru a znalost jedněch o druhých, což se již dnes stalo mezi našimi univerzitami skutečností.

Kooperace mezi našimi oběma institucemi je dobrým příkladem nejen pro spolupráci mezi univerzitami v různých zemích, ale také pro plodnou spolupráci mezi dálkovou univerzitou a prezenční univerzitou. Skutečnost, že oba první studenti nyní dorazili do cíle, ukazuje, že se jedná o fungující model s dobrou budoucností. Tedy: jen tak dál.

Vážené dámy, vážení pánové, tuto dnešní řeč jsem zde měl v zastoupení za našeho rektora. Velmi litoval toho, že zde nemohl být dnes s námi osobně, protože ho nepříjemné služební povinnosti povolaly na ministerstvo do Düsseldorfu.

Mohu však předat jeho přání všeho nejlepšího a jeho gratulace pánům Dražanskému a Honzíkovi na dnešním shromáždění. Pan rektor je i členem mé Fakulty elektrotechniky a informační techniky. Jeho radost proto může být dvojnásobná.

Doufá, že oba pánové, Honzík i Dražanský, zůstanou v budoucnosti ve spojení s FernUniversität Hagen i s Německem a budou působit jako zprostředkovatelé naší kultury. Současně vyslovil víru, že výměnný program bude pokračovat a že další studenti VUT v Brně najdou cestu na FU Hagen.

V těch několika hodinách, které jsem směl strávit ve Vašem hezkém městě Brně, jsem byl zahrnut znamenitou pohostinností a srdečným přátelstvím. Za to Vám srdečně děkuji.“

Oslava státního svátku na VUT v Brně

Při příležitosti státního svátku věnovaného událostem 17. listopadu 1939 a 1989 se představitelé Vysokého učení technického v Brně zúčastnili pietního aktu v areálu Kounicových kolejí, kam byli soustředěni studenti vysokých škol před svými deportacemi do koncentračních táborů a vězení a kde se také konaly popravy.

Na následujícím slavnostním shromáždění v aule Q na Technické ulici promluvil rektor VUT v Brně Prof. Jan Vrbka, který v úvodu svého projevu připomenul historii a význam obou výročí:

„Protože paměť lidská, paměť národa, paměť lidstva vůbec se musí opírat o fakta, rád bych vám tu některá připomněl.

Dne 17. listopadu 1939 nařídila německá okupační moc v *Protektorátu Böhmen und Mähren* uzavření všech českých vysokých škol. Následovala poprava devíti studentských předáků a deportace dvanácti stovek vysokoškolských studentů do koncentračních táborů. Popravovalo a deportovalo se bez vyšetřování, bez soudu. Demonstrativní svévole měla zastrašovat, nikoli vysvětlovat.

Pohřeb medika Jana Opletala dne 15. listopadu 1939 se stal signálem k dalším protiokupačním demonstracím, proto tedy popravy studentských předáků a deportace dvanácti set vysokoškoláků do koncentračních táborů. Na paměť těchto událostí se staly u nás po druhé světové válce 17. listopad a 28. říjen významnými svátky. Zanedlouho se však jejich obsah změnil, aby se tak setřel z těchto dat ten nejdůležitější význam jako symbolu odporu proti násilí a cizí moci a úsilí o získání svobody v nezávislém demokratickém státě. 28. říjen se například stal Dnem znárodnění. Příliš to však nepomohlo; svědčí o tom události z roku 1968, kdy touha národa po svobodě a demokracii byla potlačena sovětskými tanky. Po mnoha letech toužebného očekávání se zásadním předělem staly události u příležitosti Mezinárodního dne studentstva 17. listopadu v roce 1989, kterými byla zahájena naše Sametová revoluce. Pro mnohé byly tyto události překvapením – především pro tehdejší mocipány, ale i pro některé západní politology. Zajímavé je například, že ještě 15. listopadu 1989 psalo *Süddeutsche Zeitung*, že přes všechny překvapivé změny a procesy (berlínská zeď se v té době již řítila) nelze naivně očekávat zásadnější změny v zemích, jako je ČSSR, neboť tam má dělnická třída stále ještě mnoho co ztratit. Vycházelo se přitom z dostupných oficiálních statistik: stát nebyl zadlužen a životní úroveň pracujícího lidu byla vedle NDR nejvyšší v takzvaném táboře míru a socialismu. Musím připomenout, že to byli především studenti, kteří se obdivuhodně rychle zorganizovali a stali se rozbuškou, jež zahájila československou Sametovou revoluci. Byli to především studenti, kteří dokázali

inspirovat a povzbudit celou společnost. I když je lidská paměť krátká, k tomu, co následovalo, však ještě sahá, a tak nemusím vyprávět o chvílích neočekávaného zjevení veřejné mravnosti, o davech zvonících klíči atd. Bylo to celé fascinující nejenom pro ty, kteří to vše prožívali v davu, ale zcela jistě pro tehdejší moc. Uvědomme si, že tehdy disponovala všemi potlačitelskými prostředky, které mohla, ale netroufla si použít. Davy lidí, kteří trpně snášeli starý režim, jako by rázem ztratily egoistický pud sebezáchovy a řekly neodvolatelně, že už toho mají dost. I tato místnost – aula Q – byla dějištěm těchto událostí. Probíhalo zde akademické shromáždění FSI, které rozhodovalo o tom, zda fakulta půjde do stávkové nebo nikoli. Mezi námi byli lidé věrní tehdejšímu režimu, kteří sledovali chování každého z nás. Tehdy velikou většinou přítomní rozhodli jít do stávkové, a tak vznikl stávkový výbor a v pondělí následovala generální stávka. Hvězdná hodina všeobčanské solidarity však obvykle trvá jen minuty. Ačkoli by se nám líbilo, kdyby pravda a láska trvale zvítězily nad lží a nenávistí, skutečnost je daleko méně pohádková. Jedny problémy, které se nám mnohdy zdály neřešitelné, protože byly zaštitěné brutalitou moci, vystřídaly problémy nové. Nechci je bagatelizovat. Chci jen říci: díky za ně ve srovnání s tím, v čem jsme žili. A přeji všem odvahu i šťastnou ruku k jejich věčnému řešení. Jedním z cílů listopadové revoluce byla obnova demokracie. A demokracie nikdy není hotová věc. Je to proces, je to cesta. Důležité je, že touto cestou jdeme, a měli bychom si především hlídat, abychom z ní nesešli – zvláště v dnešní době celosvětových ořesů a útoků na samu podstatu demokracie.

Vraťme se ale nyní na domácí půdu. Zdá se, že naše společnost si zatím více váží hodnot peněžné a okamžitě vyjádřitelného zisku než hodnoty vzdělání. A přitom vzdělání a vzdělanost lidí je tou nejlepší cestou k dlouhodobé a stabilní prosperitě, o čemž svědčí příklady států, které se touto cestou v poslední době daly. Vzhledem k tomu, že nejsme státem velkým a neoplýváme velkými přírodními zdroji, je to pro nás jediná perspektivní možnost. Je před námi očekávaný vstup do Evropské unie. Po mnoha desetiletích útlu nejruznějšího charakteru se staneme nedílnou součástí demokratické Evropy, kam naše země historicky plně patří. Chceme se zajistit stát uznávanou součástí této komunity, která bude aktivně přispívat k jejímu rozvoji ve všech společenských oblastech, včetně oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu a pro nás specifické oblasti moderních

technologií. Zajisté nechceme být pasivním, trpěným a trvale podporovaným členem Evropské unie. Bylo by to nedůstojné. Jsem si jist, že bez lidí skutečně vzdělaných se naše společnost neobejde. Nejde pouze o ty či ony znalosti a dovednosti. Vzdělanost, kterou mám na mysli, je schopnost samostatně a tvořivě myslet. Třeba i navzdory tomu, co je právě pokládáno za jediné správné a možná co je takzvané ‚in‘. Za svůj úkol pokládáme vychovávat mladé lidi k tomu, aby nelpěli na doktrínách, ale aby s rozmyslem vycházeli z vlastních poznatků a zkušeností a nepřestali v nich hledat obecnější zákonitosti a relace. Aby si nikdy nepřestávali klást otázku, co je k čemu a pro koho dobré. A aby tuto otázku pokládali za věc osobního svědomí. I to můžeme považovat za důležitý odkaz událostí 17. listopadu.“

Jako vzácný host se shromáždění v aule Q zúčastnil také český veřejný ochránce práv JUDr. Otakar Motejl, jenž se rovněž k připomínaným událostem i současnému stavu české společnosti vyjádřil: „Žádná moderní společnost se nebrání tomu, aby hledala odpověď na některé svoje otázky v historii a symbolech. Každá moderní společnost zakládá svou kulturní tradici na okamžicích, které v jejích dějinách cosi znamenaly, zakládá svoji autenticitu a tradici na symbolech, které ji nějakým způsobem utvářely. Naše společnost jistě chce být moderní, považuje se za moderní, a přece přístup k tradicím a symbolům této společnosti a státnosti je více než rozpačitý. Pomineme-li téměř příznačnou neúctu k tomu nejelementárnějšímu symbolu státnosti, jakým je státní vlajka, stojíme zejména v dějinách posledních padesáti let před otázkou, zda a jakým způsobem si máme připomínat okamžiky, které v dějinách této společnosti hrály historicky významnou roli.“

17. listopad navzdory kontextu, který zde zmínil pan rektor, slavíme letos jako státní svátek podruhé. Je to datum, které ne jednou, ale dvakrát uvedlo v chod osudy této země, datum, které dokonce znamenalo zvýraznění v kontextu celoevropském a celosvětovém. Přesto tento stát a do jisté míry my všichni stojíme před problémem, jak ten den označit a zda ho vůbec jednotným způsobem připomínat.

Považuji 17. listopad za svátek snad ještě významnější než celá řada jiných výročí a významných dnů tohoto státu. 17. listopad 1989, na rozdíl od tohoto data v roce 1939, byl radostný a startoval mechanismy, které v následujících měsících začaly

odeznívat a definitivně odezněly rozpadem československé federace. Nyní přžívají v jakési rozporné kocovině současných dnů. Rozporné proto, že v okamžiku, kdy se před námi otevírá nová situace v integrované Evropě, na jedné straně panikaříme nad ztrátou identity a českého sebevědomí a prostoru a současně se systematicky své identity vzdáváme. Pochybujeme o smyslu své činnosti, o svých dějinách, snažíme se nalhávat si jakési vysoké poslání při současném zpochybnění jakéhokoli pozitivu minulosti i přítomnosti, které česká věc nebo česká myšlenka znamená.

Je pravdou, že státy žijí z idejí, na kterých vznikají. 17. listopad dnešní by měl být výzvou k uvědomění si, na jaké ideji tento stát vznikl – navzdory tomu, že moderní dějiny mu přinášejí mnohé změny ve velikosti i složení, že bude stát na společnosti moderních svobodných lidí, kteří budou usilovat o to, aby se v tomto státě dalo žít spravedlivým životem. O to více je třeba si uvědomit, jak vznikl stát v roce 1918. Nesmíme se vzdát toho, proč tento stát byl založen, proč prožil své 17. listopady a proč si má vaše generace oprostěná různých zkušeností předcházejících 17. listopadům uvědomit, že každé právo znamená odpovědnost, povinnost a že postavení, které máme, si nemůžeme sami přidělit, že si je musíme získat, že si je musíme do jisté míry zasloužit.“

Po slavnostních projevech následovala aktuální diskuse k otázkám financování vysokého školství. V jejím úvodu rektor VUT v Brně Prof. Jan Vrbka přítomné seznámil s financováním univerzity. Uvedl, že financování VUT v Brně je vícezdrojové, přičemž většina finančních prostředků přichází z Ministerstva školství. „Největší suma přichází na základě aktivit v oblasti vzdělávání a je vyjádřena parametricky podle počtu studentů a náročnosti studijních programů,“ uvedl Prof. Vrbka.

Diskuse se pak týkala zejména otázky financování vysokých škol a úvah o zavedení školného, jež nedávno podpořila Česká konference rektorů. Předseda studentské komory Jaroslav Švec tento postoj kritizoval, zároveň však ocenil, že rektor Prof. Jan Vrbka v rámci České konference rektorů patřil k odpůrcům zavedení školného. Podle některých diskutujících by nemělo být zavedení školného vyloučeno, jeho legislativní zakotvení by ale mělo být koncipováno jinak, než jak znějí současné návrhy.

(Projevy byly redakčně upraveny)

For Summary see page 31.

Gaudeamus zaujal školy i studenty

Vzdělávání a nabídce studijních programů patřil ve dnech 30. října až 2. listopadu Evropský veletrh pomaturitního vzdělávání Gaudeamus. Akci, která měla výlučně nekomerční charakter, organizovala společnost MP-soft ve spolupráci s VUT v Brně. „Role této školy je v pořádání a organizaci veletrhu nezastupitelná. Spolupracujeme od samého začátku a právě brněnská technika pro nás vytváří jakýsi most do akademického světa,“ uvedl ředitel veletrhu Gaudeamus Pavel Mikula ze společnosti MP-soft.

Osmý ročník veletrhu organizátoři považují za velmi zdařilý. O přízeň současných středoškoláků se ucházelo celkem 58 vzdělávacích subjektů. Kromě státních univerzit a vysokých škol, kterých se na brněnském výstavišti prezentovalo plných 95 procent, se své potenciální studenty snažily oslovit i vyšší odborné školy, jazykové agentury a soukromé akademie. „Institucí, které se chtějí na veletrhu prezentovat, rok od roku přibývá. V letošním roce vystavovalo o jedenáct škol a čtyřiatřicet fakult více než loni,“ konstatoval P. Mikula.

Tak jako vzrůstá zájem škol, přibývá i zájmu samotných středoškoláků. Vedle pedagogů, výchovných poradců a dalších odborníků jich během čtyř dnů branami brněnského výstaviště prošlo téměř 24 tisíc. „Návštěvnost byla vynikající. I proto bylo dobré, že Gaudeamus letos poprvé přesídlil do většího a moderněji vybaveného pavilonu G2,“ říká P. Mikula, podle něhož se na příznivém čísle návštěvnosti projevil i vzrůstající zájem slovenských středoškoláků po maturitě pokračovat ve studiu na některé z českých škol.

Správně se zorientovat v důležité životní etapě studentům mohly pomoci i přednášky jednotlivých fakult. Zájem o ně byl podle organizátorů velmi uspokojivý. „Návštěvnost se pohybovala kolem dvaceti procent, což je téměř pět tisíc mladých lidí,“ upozorňuje ředitel veletrhu, podle něhož k nejčastěji vznášeným dotazům patřily: procento úspěšnosti při přijetí, podoba přijímacích zkoušek a možnost dalšího uplatnění v praxi. V případě soukromých vzdělávacích institucí zase studenty především zajímala výše školného. „Školné je stále vnímáno jako problém. Studenti prostě nepovažují investice do vzdělání za investice do své budoucnosti,“ soudí P. Mikula.

Získat co nejaktuálnější informace o studiu na českých a některých zahraničních vysokých školách studentům umožnil i informační katalog, který obdrželi u vchodu místo vstupenky. „Ta nabídka byla maximálně aktualizovaná. Informace o studijních možnostech jsou v katalogu mnohem přesnější než na jednotlivých internetových stránkách škol,“ ocenil úplnost katalogu, jehož podrobnější verze byla zájemcům k dispozici i na disketě, děkan FEI VUT v Brně Jan M. Honzík.

O tom, že správná volba studijního oboru je pro jejich další život velmi důležitá, byli přesvědčeni i mladí návštěvníci, kteří se do Brna sjeli ze všech koutů republiky. „Od dětství mě zajímaly počítače a internet, a tak půjdu studovat na VUT v Brně. Myslím, že mi ta škola dá šanci uplatnit se v budoucí praxi. Na rozdíl od jiných absolventů vysokých škol bych pak neměl mít problém uživit sebe, eventuálně i svou rodinu,“ soudí osmnáctiletý Brňan Honza Kratochvíl. Na uplatnění v praxi sází i gymnazistka Stanislava Trlicová, která do Brna přijela ze Vsetína. „V mém případě asi zvítězí studium jazyků. Vzhledem k tomu, že jsem teprve ve třetím ročníku, konkrétní volba ještě nepadla. Už teď ale vím, že nepůjdu studovat práva, která byla vždycky mým snem. Když si uvědomíte, kolik je právníků a jak těžké je navíc se na fakultu dostat, brzy vás ty myšlenky přejdou. Člověk se musí dívat dopředu,“ říká studentka. S tím souhlasí i Radim Koutný ze Strážnice. „Chce to obor, který vám umožní studovat v zahraničí. To je pro další kariéru zkušenost k nezaplacení,“ domnívá se budoucí maturant.

Fakt, že touha mladých lidí studovat rok od roku stoupá, nedokazují podle organizátorů veletrhu jen počty uchazečů v přijímacích řízeních, ale i hemžení na samotném výstavišti. „S trochou nadsázky se dá říci, že vzdělání je zboží velmi lukrativní.

Slavnostní společenský večer u příležitosti zahájení veletrhu Gaudeamus se letos poprvé konal v prostorách Centra VUT v Brně.

Je totiž statisticky ověřeno, že vyšší kvalifikace vede k zaměstnatelnosti,“ konstatuje děkan Honzík.

Možnost prezentovat svou nabídku studijních programů přitom podle něj na Gaudeamu využily i instituce, jež o zájem studentů rozhodně usilovat nemusí. „Karlova univerzita nebo VŠE si k nám každoročně jezdí dělat negativní reklamu. Vzhledem k tradičnímu obrovskému převisu poptávky zájemce upozorňují: nehlase se k nám, šance je minimální,“ podotkl děkan Honzík, podle něhož naopak především školy technického směru na brněnské výstaviště jezdí oslovovat nové zájemce.

„Podle účasti na přednáškách se dá ovšem soudit, že zájem už je docela rozvrstvený. Zatímco dříve jednoznačně vítězily školy nabízející humanitní vzdělání, v poslední době už nůžky nejsou tak rozevřeny,“ upozornil P. Mikula.

Pozitivní bilance osmého ročníku veletrhu pomaturitního vzdělávání dává organizátorům dobré předpoklady pro plánování ročníků následujících. Samotnou budoucnost Gaudeamu jeden z jeho zakladatelů spatřuje rovněž v užším kontaktu s veřejností. „Ve světě je zcela běžné, že na obdobné veletrhy rodiče přivádějí už své osmileté děti. Budoucí kariéru potomka totiž berou velmi vážně a navíc se chtějí s akademickým prostředím dostat do bližšího kontaktu. A to myslím bude platit i u nás, vždyť vysoká škola je pro život města a regionu velmi důležitá. A lidé by proto měli vědět, o čem všem ta jejich škola je,“ zdůrazňuje děkan Honzík.

(sk)

SUMMARY:

At the Gaudeamus European Post-Secondary-School Education Fair, held from 30th October to 2nd November, a broad range of educational and study programmes was offered. Being of a purely non-profit nature, the event was organized by MP-soft in co-operation with BUT. „The role that this university plays in organizing the fair is of key importance. We have been co-operating from the very beginning and always viewing BUT as sort of a bridge into the academic world,“ these are the appreciating words used by Pavel Mikula from MP-soft, the director of the fair.

Při Strojařských schodech čeká na závodníky šestnáct pater

Šestnáct pater, tři sta dvacet schodů, třicet pět zatáček a šedesátimetrové převýšení. Tak lze stručně v číslech charakterizovat netradiční sportovní kolbiště, ve které se po úspěšné loňské premiéře opět změnilo schodiště výškové budovy Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně. Druhý ročník neobvyklého přeboru v běhu do vrchu Strojařské schody se konal letos v úterní podvečer 13. listopadu.

Přeplněná hala fakulty, kde se rozléhal slavný hit Po schodech, po schodech, krátce před šestnáctou hodinou vážnou akademickou půdu právě nepřipomínala. Ve sportovním oděvu se na start dostavili nejen studenti, ale také pedagogové a vedení VUT v Brně. Kromě kategorie jednotlivců, určené pro ty, kteří si věřili na zdolání všech šestnácti pater najednou, byla vypsána také kategorie tříčlenných družstev. Namísto štafetového kolíku si jejich členové v určených pater předávali tenisový míček.

Slavnostní start patřil pochopitelně nejváženějšímu družstvu, složenému stejně jako při prvním ročníku z rektora VUT v Brně Jana Vrbky, prorektora Jiřího Kazelleho a kancléřky školy Jitky Vanýskové. „Proti loňsku jsme zestárlí jen o sedm vteřin, to zas není snad tak špatné. Nejhorší bylo to poslední poschodí,“ vydýchal v cíli prorektor J. Kazelle. Po odběhnutí dvaceti družstev přišli na řadu jednotlivci. Do příkrých schodů

vedoucích úzkou chodbou je dole vypouštěl startér v třicetisekundových intervalech. Pomyslnou pásku v šestnáctém patře protrhávali někteří z nich z posledních sil. „Paty, počítají se až paty,“ povzbuzovali časoměřiči dobíhající závodníky, z nichž mnozí padali do cíle doslova po hlavě, občas s jadrným slovním doprovodem. „Největší krizi? Tu jsem měl tak od druhého do šestnáctého patra, takže těch pocitů moc nemám, spíše hovořily instinkty,“ jen obtížně popadal dech loňský vítěz Strojařských schodů Pavel Holec z Fakulty strojního inženýrství. Pro zopakování úspěchu však letos nic speciálního nedělal. „Trénoval jsem leda tak sezením u počítače,“ přiznal Pavel Holec. „Byl jsem si sice včera venku zaběhat, ale dopředu jsem si schody vyběhnout nezkusil. Ovšem pro příští rok si to určitě natrénuji, je to něco úplně jiného než běhat v přírodě,“ sliboval v cíli další závodící student Stanislav Vaculík. Běh po schodišti totiž rozhodně není procházka růžovým sadem. „Zátěž na organismus bude stejná jako třeba u veslování. Svoji roli hraje určitě také poměrně velké převýšení, takže pro zcela netrénovaného běžce by to nemuselo ani dopadnout dobře,“ soudí lékař Pavel Dvořák, který v cíli s pomocí zdravotní sestřičky kontroloval běžcům tlak a tep. „Kondice je hodně důležitá,“ dodává i ředitel Centra sportovních aktivit VUT v Brně Jaroslav Bogdálék.

Nakonec přežili všichni ve zdraví. Celkem se Strojařských schodů zúčastnilo 163 závodníků a závodnic. Vítězem druhého ročníku s časem 1:14:70 minut se stal Vít Procházka, student prvního ročníku Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně. „Aspoň jsem se poprvé podíval do osmnáctého patra. Dosud jsem tam totiž nebyl,“ podotkl po předání cen vítěz.

(hej, foto Michaela Dvořáková)

Jako první vyběhl na netradiční trať rektor VUT v Brně Prof. Jan Vrbka.

SUMMARY:

Sixteen storeys, three-hundred-and-twenty stairs, thirty-five bends and sixty-metre height difference. This might be a succinct numerical description of a non-traditional sports field into which the staircase of the BUT Faculty of Mechanical Engineering high-rise building was again transformed after last year's successful premiére. This year's second Mechanical Engineering Stairs event, an unusual upstairs race, took place on Tuesday evening, 13th November.

Výsledky 2. ročníku Přeboru VUT v Brně o Pohár děkana FSI „Strojařské schody“

1. ŠTAFETA V.I.P. – startovala 4 družstva

1. ŠOLC – VOJTÍŠEK – PODŠKUBKA (STUDENTSKÁ UNIE)	1:15,3
2. MERTL – JEŘÁBEK – ŠVEC (SKAS VUT BRNO)	1:16,5
3. PACALOVÁ – HODEČKOVÁ – ŠMÍD (COMERCION UNION)	1:24,6
4. VRBKA – VANÝSKOVÁ – KAZELLE (REKTORÁT)	1:48,0
2. ŠTAFETA ZAMĚSTNANCŮ FSI – startovala 4 družstva

1. KOTRBÁČEK – FIFKA – HRNČÍŘ (LETECKÝ ÚSTAV)	1:11,6
2. SACHER – FERENČÁKOVÁ – PROCHÁZKA (DĚKANÁT)	1:26,0
3. STRAKOVÁ – ČERNÍKOVÁ – CHOVANCOVÁ – HOLUŠOVÁ – KREJČÍ – MIKŠOVÁ (DĚKANÁT)	1:40,4
4. OLŠANOVÁ – PTÁČKOVÁ – ŠVEJCAR (DĚKANÁT)	2:01,7
3. ŠTAFETA STUDENTŮ – startovalo 12 tříčlenných družstev

1. KUBÍČEK – MATYÁŠ – KNESSL	1:07,3
2. ŠENK – KUBEC – FABIÁN	1:08,6
4. PANUŠKA – MAŠLÁN – KOLÁŘ	1:09,5
5. RYŠAVÝ – VAŠICA – MÍČA	1:10,2
6. LIŠKUTIN – MOUČKA – ŠTELCL	1:10,4
7. ŠČERBA – ŠEVČÍK – ŠNAJDR	1:12,1
8. PLECHÁČ – PAPÁK – SOUKUP	1:12,5
9. HEJRAL – ZRNÍK – SMILEK	1:13,1
10. PROKOPEC – BERNARD – DOSTÁL	1:13,2
11. PRAŽÁK – KREJČÍ – PAVELKA	1:14,6
12. POTOČEK – LOUB – CHROMČÁK	1:14,8
4. JEDNOTLIVCI ŽENY – startovalo 7 závodnic

1. KOCIÁNOVÁ Jiřina	VUT – FCH	1. roč.	1:48,6
2. HANSIÁNOVÁ Jana	VUT – FAST	3. roč.	1:49,7
3. ZEMÁNKOVÁ Pavla	VUT		1:49,8
4. VAŠICOVÁ Jana	VFU – FaF	2. roč.	1:51,7
5. SOLNIČKOVÁ Petra	MU – PF	3. roč.	1:57,0
6. GÖTZOVÁ Ilona	VUT – FSI	PGS	1:58,7
7. VOPELKOVÁ Hana	VUT – FSI	PGS	2:17,1
5. JEDNOTLIVCI MUŽI – startovalo 98 závodníků

1. PROCHÁZKA Vít	VUT – FSI	1. roč.	1:14,7
2. FRIDRICH Ondřej	VUT – FP	5. roč.	1:15,6
3. ŠTOURAČ Libor	MU	4. roč.	1:16,7
4. KOLÁŘ Richard	VUT – FSI	4. roč.	1:18,5
5. HOLEC Pavel	VUT – FSI	5. roč.	1:19,3
6. SEJK Jan	VUT – FSI	2. roč.	1:19,4

Někteří účastníci dobíhali z posledních sil.

7.–8. ŠRÁMEK Ondřej	MU	3. roč.	1:19,6
7.–8. VACULÍK Stanislav	VUT – FSI	4. roč.	1:19,6
9. FABIÁN Ondřej	VUT – FAST	4. roč.	1:19,8
10. BUBENÍK Tomáš	VUT – FAST	1. roč.	1:20,0
11. PANUŠKA Ladislav	VUT – CESA	zam.	1:20,3
12. DURNA Vojtěch	VUT – FSI	5. roč.	1:20,4

V Přeboru VUT v Brně o Pohár děkana FSI „STROJAŘSKÉ SCHODY“ – 2. ročník startovalo celkem 163 závodníků a závodnic v uvedených kategoriích.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ – POROVNÁNÍ ČASŮ

KATEGORIE	1. ROČNÍK	2. ROČNÍK
MUŽI	1:14,94	1:14,7
ŽENY	1:47,82	1:48,6
ŠTAFETY V.I.P.	1:28,82	1:26,0
ZAMĚSTNANCI	1:12,15	1:15,3
STUDENTI	1:04,44	1:07,3

(Prof. Ing. Josef VAČKÁŘ, CSc., děkan FSI VUT v Brně,
PaedDr. Jaroslav BOGDÁLEK, ředitel CESA VUT v Brně)

Z laboratoří přímo do praxe

Vybudování nové výukové laboratoře elektronických součástek, kterou dostali v areálu v Údolní ulici k dispozici studenti Fakulty elektrotechniky a informatiky VUT v Brně 14. listopadu 2001, podpořila společnost Flextronics International. „Odborná výuka na FEI VUT v Brně výrazně pokrývá spektrum odborných a kvalifikačních zájmů společnosti Flextronics International. Kooperace ve výuce je rozvinuta hlavně v předmětech, které se zabývají plošnými spoji, technologií povrchové montáže elektronických součástek a vlastními elektronickými součástkami. Proto nám také společnost umožnila zřízení specializované laboratoře elektronických součástek a věnovala fakultě 762 tisíce korun na zakoupení deseti digitálních osciloskopů Tektronix a kombinovaných měřicích přístrojů,“ upřesnil vedoucí ústavu mikroelektroniky FEI VUT v Brně profesor Vladislav Musil. Laboratoř bude sloužit především k výuce studentů druhého ročníku, ale podle odborného asistenta katedry mikroelektroniky Jaroslava Bouška se počítá také s pořádáním speciálních kurzů pro studenty některých oborů z vyšších ročníků.

Pro FEI VUT v Brně jsou významné i další aktivity firmy Flextronics International, které se uskutečňují v rámci spolupráce školy a společnosti. „Firma ročně nabízí pěti až deseti studentům stipendia, umožňuje praxe studentů a zadává diplomové práce. Dává nám také možnost využít ve výuce příkladů z výrobního procesu. Částkou 61 tisíc korun sponzorovala rovněž vydání nových skript o technice povrchové montáže,“ připomněl profesor Musil vzájemné kontakty školy a společnosti, které se datují prakticky od příchodu Flextronics International do Brna. Z plánovaných akcí ještě zmínil Flextronics University Day, který se uskuteční v letním semestru a bude zaměřen na prezentaci firmy a na potenciální uchazeče o zaměstnání. Rozvoj odborných znalostí a dovedností studentů hodlá Flextronics International významně podporovat i nadále. Jako jeden z důležitých sponzorů se zúčastní soutěže Student FEI 2002 ve studentské tvůrčí činnosti. „Zázemí školy, jejich studentů a zaměstnanců, bylo i jedním z důvodů, proč jsme vstoupili právě do Brna. Spolupráce je totiž ku prospěchu oběma stranám, a proto doufám, že bude pokračovat i nadále,“ konstatoval při slavnostním otevření laboratoře personální ředitel Flextronics International Zdeněk Petřek.

Stále těsnější partnerství obou subjektů potvrzují rovněž další skutečnosti. Společnost spolupracuje s fakultou při pořádání

odborných a vědeckých konferencí. „Například konání konference Electronic Devices and Systems EDS 2001 podpořila částkou téměř 65 tisíc korun,“ upřesnil profesor V. Musil. V oblasti plošných spojů a technologie povrchové montáže připravuje Ing. Jiří Starý z Ústavu elektrotechnologie kombinovanou výuku, kdy se svými studenty absolvuje praktickou část přímo ve výrobních prostorách firmy. Skupiny po deseti až dvaceti studentech se podrobně seznámí s výrobními linkami pro osazování desek plošných spojů a s technologií povrchové montáže. Přitom využijí praktické zkušenosti s technologickými procesy, které si osvojili ve specializovaných laboratořích na fakultě. „Tato specializovaná výuka se týká více než šedesáti studentů fakulty a zkušenost potvrzuje, že takové aktivity se stávají později výrazným impulsem pro absolventy, aby volili svoje zaměstnání ve společnosti Flextronics,“ doplnil profesor V. Musil.

Fakulta na druhou stranu poskytuje i odbornou výuku pro zaměstnance společnosti Flextronics. Pedagogové fakulty vyučují ve speciálních kurzech Rework a Special Rework, v nichž se zaměřují na opravy osazených desek plošných spojů a na hlubší seznámení s technologiemi používanými pro povrchové montáže. Výuka se koná na VUT v Brně i v areálu firmy a dosud ji absolvovalo přes sto účastníků.

Firma Flextronics International Ltd. je významným dodavatelem elektronických zařízení na zakázku. Ve svém oboru je druhou největší společností na světě. Zaměstnává kolem sedmdesáti tisíc lidí ve více než 27 zemích čtyř kontinentů v závodech s celkovou výrobní plochou milion metrů čtverečních. V Brně začal Flextronics budovat vloni industriální park v průmyslové zóně na Černovické terase. V současné době produkuje Flextronics ADSL modemy a satelitní přijímače a v nepřetržitém provozu zaměstnává v ročním průměru asi 2 500 pracovníků, čímž je současně největší firmou v průmyslovém Brně. V design centru průmyslového parku pracuje nyní dvacet vývojových inženýrů, kteří úspěšně realizují produkty pro zahraniční zákazníky. Flextronics tak kromě vlastních produktů exportuje i know-how. V blízké budoucnosti by se měl počet vývojových pracovníků zdvojnásobit a nadále posilovat špičkovou technologickou úroveň brněnského závodu.

(hej, foto Jaroslav Švanda)

For Summary see page 31.

Americký expert hovořil na VUT v Brně o terorismu

Americký expert Max Hilaire, který se specializuje na zahraniční politiku Spojených států, navštívil Vysoké učení technické v Brně a v Aule Q na Technické ulici studentům i dalším zájemcům na své přednášce vysvětlil právní aspekty související s mezinárodním terorismem i právní pozadí současného konfliktu v Afghánistánu.

Max Hilaire uvedl, že události z 11. září v New Yorku a Washingtonu byly aktem, který v historii USA i celého světa nemá žádný precedens. Nikdy v poválečné historii mezinárodního systému jsme neviděli takovou úroveň ničení, která by současně byla organizována transnárodní organizací. Ekonomické dopady útoků podle Maxe Hilaireho budou pocíťovány ještě dlouho v USA i jinde na světě. Zároveň však byli ve Světovém obchodním centru zabiti lidé z dalších osmdesáti různých zemí světa, a tak nešlo jen o útok na USA, ale také na velký počet jiných států. „To vedlo prezidenta Bushe k tomu, že útok označil za válečný akt a porušení mezinárodních norem. Právní dopad označení činu za válečný akt je velký. Pokud se mluví o válečné akci, znamená to, že budou platit pravidla, která platí ve válečných konfliktech. To dává státu právo na sebeobranu. Je nutné odpovědět na otázku, zda události z 11. září spadají do této kategorie a jestli článek 51 Charty OSN má platnost právě pro tento případ. Když totiž zákonodárci vypracovali text Charty, nikdo si nepředstavoval, že by jednotlivci měli možnost způsobit takovou škodu a zaútočit v takovém rozsahu,“ uvedl Max Hilaire.

Brzy po útocích na USA rada bezpečnosti OSN odsoudila útok jako porušení práv USA a schvalovala, aby viníci byli pohnáni k odpovědnosti. Svět útok odsoudil a NATO dokonce prohlásilo, že útok na jednoho člena je útokem na všechny a poprvé tak použilo článek 5 ze svého ustavujícího dokumentu. Ještě důležitější je podle Hilaireho to, že mnoho karibských a latinsko-amerických zemí mělo své občany ve WTC, a mají tedy také právo na odpověď organizátorům útoku. „Vzhledem k rozsahu útoků se dá předpokládat, že státy mají toto právo, a reakce mezinárodní komunity ukazuje, že právo na sebeobranu je uznáváno.“

Dalším bezprecedentním krokem bylo, že USA využily práva na zmrazení účtů asi padesáti teroristických skupin. Prezident Bush přitom zajistil spolupráci dalších států a získal velkou podporu. Max Hilaire považuje rovněž za pozitivní, že prezident počkal s vojenskou akcí až do doby, kdy diplomatická a ekonomická opatření začala působit.

Je zřejmé, že mezinárodní komunita podporuje vojenské akce proti Afghánistánu a dala USA volnou ruku pro svržení vlády Tálibánu a zabránění dalším teroristickým činům. Přesto se stále ozývají hlasy, jež zpochybňují, zda v tomto případě jde

o právo na sebeobranu. Mezinárodní právo totiž hovoří o tom, že se nemá hrozit silou a nemá se konat ve smyslu svržení vlády. „Vzhledem k tomu, jak se Tálibán chová ke svým občanům, a tomu, že podporuje drogový obchod, lze vybudovat právní argumentaci pro svržení jeho vlády,“ uvedl Max Hilaire. V další části přednášky Max Hilaire shrnul historii teroristických útoků proti USA, zmínil například bombový útok na velvyslanectví USA v Nairobi.

Pokud jde o vývoj situace v Afghánistánu, vyjádřil se Max Hilaire i k současnému vývoji: „Jde o velice zdevastovanou a zaostalou zemi a je pravděpodobné, že tam nedojde při bombardování k žádnému jasnému vojenskému vítězství. Patrně se Tálibán jenom přeskupí a bude pokračovat v partyzánské válce proti vládě v Kábulu.“

Nadějí je ale dopadení Usámy bin Ládina. To by podle Hilaireho mohlo do budoucna vést k ukončení mezinárodních teroristických akcí. „Mohlo by to vyslat signál těm, kdo plánují budoucí teroristické akce. Situace je ale asi komplikovanější, než jak ji líčí média.“

Zvlášť důležitá je proto otázka mezinárodně právní definice terorismu: co vlastně je a není teroristická organizace. „Jsme v určitém právním vakuu, je to věc, která dělá velké starosti lidem, kteří se zabývají mezinárodním právem. Je však jasné, že nestátní subjekty budou po 11. září více brány na zřetel, pokud půjde o použití síly. To je nejpravděpodobnější výsledek celé akce,“ uzavřel přednášku Max Hilaire.

SUMMARY:

Max Hilaire, an American expert specialising in the US foreign policy, visited BUT and talked to students and other audience gathered in Hall Q in Technická street explaining them the legal aspects of the fight against the international terrorism as well as the legal background of the present conflict in Afghanistan.

Halu nového Boulder centra pokřtili špičkoví lezci

Vneuvěřitelně krátkém čase tří měsíců se opuštěná strojovna v areálu kolejí VUT v Brně Pod Palackého vrchem změnila v unikátní sportovní halu pro bouldering, poměrně mladou formu sportovního lezení. Do života přišli nové Boulder centrum přivítat v sobotu 24. listopadu 2001 nejen vyznavači tohoto sportu, ale i zástupci vedení VUT v Brně v čele s rektorem profesorem Janem Vrbkou.

„Už v dubnu letošního roku informoval časopis Události o zvyšujícím se zájmu o outdoorové sporty na VUT v Brně. Už tehdy také dostával reálnou podobu můj sen vytvořit lezeckou tělocvičnu a dát tak studentům možnost tréninkového prostoru pro stále populárnější a oblíbenější horolezecký sport,“ uvedla při slavnostním otevření Boulder centra Hana Podhorská, garant outdoorových sportů na VUT CESA v Brně. Boulderová hala je svými parametry hodnocena znalci jako největší a nejmodernější zařízení svého druhu v České republice. „Jsem rád, že hala našla svoje místo právě v areálu kolejí, a předpokládám, že studenti ji budou hojně využívat, protože učit se nepřetržitě celý den také nebývá rozumné,“ zažertoval při slavnostním stříhání pásky rektor VUT v Brně profesor Jan Vrbka. „Sám jsem si to tady vyzkoušel, ale moc vysoko jsem nevylezl,“ přiznal rektor. Ocenil však, že právě bouldering slouží jako příprava pro horolezectví, které je sportem, jenž upevňuje důležité vlastnosti, jako je houževnatost a pomoc druhým. „Jeden člověk jen

těžko zdolá obtížnou stěnu sám,“ podotkl rektor. Přínos lezecké tělocvičny pro studenty ocenil i Jaroslav Bogdál, ředitel Centra sportovních aktivit VUT v Brně. „I mně se částečně splnil sen, protože jsme dali studentům něco, co opět rozšíří jejich sportovní aktivity,“ uvedl J. Bogdál.

A co to vlastně je bouldering? Druh sólového lezení, kdy se lezec pohybuje do výšek, ze kterých nehrozí nebezpečný pád. V přírodě se provozuje na skalních blocích, obvykle vysokých tři až pět metrů. „Původ má ve Francii, v oblasti Fontainebleau, kde v místním krásném přírodním parku jsou pískovcové balvany velikosti menších domů. Odtud název – bouldering – oblézání balvanů. Zde také vznikla první klasifikace pro závodní formu tohoto sportu,“ vysvětlila Hana Podhorská.

Výhodou oproti klasickému horolezectví je nenáročná výbava, kterou tvoří pytlík s magnezíem proti pocení rukou a speciálně přilnavé boty – lezečky. Tak bouldering umožňuje dobrý a „levný“ vstup do království lezení. „Pro mnoho lidí se stává všestrannou vášní, kdy hlavně v zimním období odkládají vybavení na skalní lezení a věnují se hodinám tréninku a nekonečnému opakování třeba i jen jedné jediné pohybové sekvence na zoufale prudkém a krátkém převisu, dokud problém nevyřeší. Jde o významně gymnastickou činnost, která vyžaduje mimořádnou sílu v prstech. Pohyby celého těla v nejnemožnějších úhlech jsou na denním pořádku,“ přiblížila bouldering H. Podhorská.

Její slovy dala za pravdu i ojedinelá exhibice při zahájení, v níž se představily špičky boulderingu. Nejvíce si přítomné hosty a novináře, kteří mnohdy skutečně ani nedýchali při sledování „pavoučích“ mužů a žen, zřejmě získal osmiletý Adam

Ondra. Ke sportu, jemuž se věnuje asi dva roky, ho prý přivedli rodiče. A k Vánocům by si přál křídla nebo alespoň přísavky na prsty.

Ukázky dovednosti našich nejlepších lezců uváděl Pavel Kořán, reprezentant ČR ve sportovním lezení, autor cesty C'La Viest nejvyšší obtížnosti 11 na Alternativní stěně poblíž Bratislavy. V exhibici se představili:

TOMÁŠ MRÁZEK, 19 let, leze 4 roky, reprezentant ČR
 2x Mistr ČR
 2x vítěz Evropského poháru juniorů
 juniorský Mistr světa 2001
 seniorský Vicemistr světa 2001
 vítěz nejprestižnějšího světového lezeckého závodu ARCO
 Rock Master 2001

VĚRA KOTASOVÁ, 24 let, reprezentantka ČR v lezení na obtížnost a boulderingu
 2x Mistryně ČR
 5. místo v celkovém hodnocení Světového poháru v boulderingu

LUCIE RAJFOVÁ, 15 let
 2. místo EP mládeže
 2. místo ČP žen 2000
 1. místo MČR mládeže 2001

SILVIE RAJFOVÁ, 12 let
 1. místo ČP mládeže
 1. místo mezin. závodu mládeže Ravenna Itálie 2001

TEREZA KYSILKOVÁ, 14 let, juniorská reprezentantka ČR
 Vicemistryně ČR 2001 mezi dospělými
 vítězka Českého poháru 2001 mezi dospělými

ADAM ONDRA, 8 let
 Mistr ČR 2001 a vítěz Českého poháru 2001 v kategorii do 11 let

(Připravila Jiřina Veselá, foto Michaela Dvořáková)

For Summary see page 31.

Boulderová stěna byla vybudována na podzim 2001 firmou Kameny Tomáše Sviště Pilky. Na lezitelné ploše 280 m² je umístěno 2 850 chytů od Sviště (Kameny). Lezecké hodiny jsou rozděleny na hodiny boulderingu pro studenty VUT v Brně a pro zájmovou činnost. Po domluvě je v dopoledních hodinách možný pronájem pro organizace, školy, příp. oddíly. Hala má vlastní zázemí: šatny, sprchy, WC a společenskou část.

Rozměry: max. výška 5 m, plocha 280 m². Délka obvodového traversu cca 45 m.

Kontakty: Mgr. Hana Podhorská, vedoucí Boulder centra na VUT v Brně a garant outdoor sportů na VUT v Brně, kancelář č. 30 (budova Machina), koleje Pod Palackého vrchem, Kolejní 2, Brno-Kr. Pole 612 00
 telefon: 05 41641576
 e-mail: podhorska@cesa.vutbr.cz
 jan.smolik@seznam.cz

Jak se dostat do BC:

Boulder centrum je v areálu kolejí Pod Palackého vrchem za kolejním blokem K3. Příjezd autobusem MHD č. 53 nebo 10 minut pěšky z konečné tramvaje Královo Pole–Střelnice. Parkování v areálu kolejí.

Vstupné:

90 min. 25 Kč zájmová – studenti VUT v Brně (na index)
 90 min. 35 Kč zájmová – ostatní
 60 min. 350 Kč pronájem cizím subjektům

Provozní doba:

Pondělí–pátek
 8.00–16.00
 (výukové hodiny studentů VUT v Brně, pronájmy)
 16.00–20.30
 (zájmová činnost studentů VUT v Brně, ostatní)
Sobota
 14.30–19.00
 (zájmová činnost studentů VUT v Brně, ostatní)

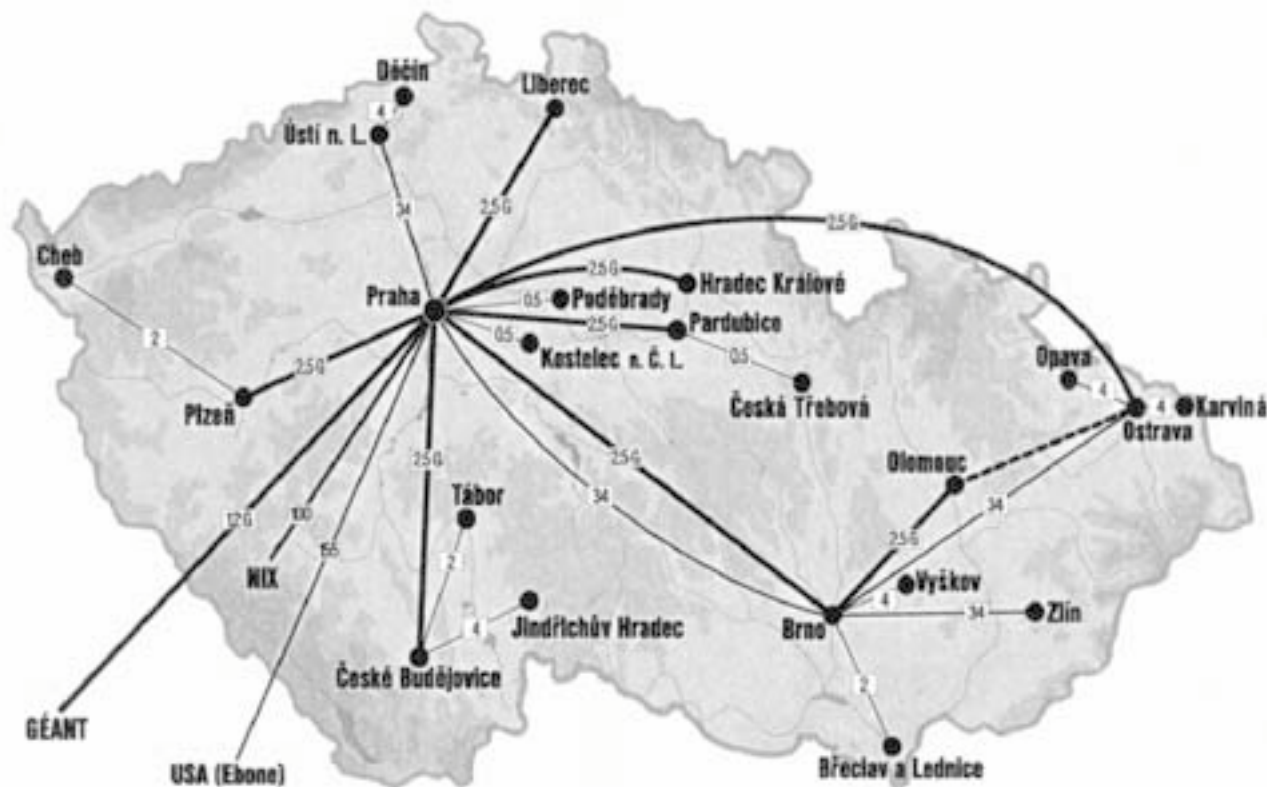
Zahájení provozu sítě národního výzkumu a vzdělávání CESNET2

Dne 3. října 2001 se v pražské Betlémské kapli konalo slavnostní zasedání, kterým byl oficiálně zahájen provoz páteří sítě CESNET2 (viz obr. 1). Zasedání, kterého se účastnili zástupci všech vysokých škol v ČR, zahájil místopředseda představenstva CESNET, z. s. p. o. Doc. RNDr. Milan Mareš, DrSc. Poté pozdravil přítomné ředitel odboru programů výzkumu a vývoje MŠMT Ing. Václav Hanke, CSc., a po něm vystoupili zahraniční hosté. Zasedání uzavřel svým příspěvkem, ve kterém vzpomněl desáté výročí prvních experimentů s Internetem v ČR, ředitel CESNETu Ing. Jan Gruntorád, CSc.

Všichni zahraniční hosté vysoce ocenili podíl CESNETu na činnosti jejich institucí a zdůraznili jeho významnou pozici v evropské internetové komunitě. Pro dokreslení postavení, jaké dnes sdružení CESNET v rámci Evropy má, bych se pár slovy zmínil o institucích, které zahraniční hosté reprezentovali, a o některých zajímavých informacích z jejich přednášek.

První vystoupil předseda sdružení RIPE (Réseaux IP Européens) Rob Blokzijl. Sídlem RIPE je Amsterdam a náplní jeho práce je koordinace rozvoje Internetu v Evropě, ale i na Středním východě, v centrální Asii a severní Africe. RIPE NCC (Network Coordination Centre), což je výkonný orgán sdružení, je jedním ze tří světových internetových registrátorů. To znamená, že se zabývá přidělováním IP adres. Poskytuje ale i další služby, jako je databáze internetových adres nebo informace o směrování apod.

Dalším přednášejícím byl Cheif Administration Officer sdružení TERENA Bert van Pinxteren. TERENA (Trans-European Research and Education Networkingt Association) je sdružení třiatřiceti národních vzdělávacích a výzkumných sítí. Vzniklo v roce 1994 splnutím RARE (Réseaux Associés pour la Recherche Européenne) a EARN (European Academic and Research Network). Hlavní náplní jeho činnosti je podpora vývoje

vysoce kvalitních mezinárodních informačních a telekomunikačních infrastruktur určených především výzkumným a vzdělávacím projektům. Evropskou unii, konkrétně Directorate-General for the Information Society, reprezentoval Mario Campolargo. Úkolem tohoto úřadu je formulovat politiku Evropské unie směřující k vytvoření informační společnosti ve všech jejích státech.

Bert van Pinxteren uvedl ve své prezentaci některé poznatky ze studie sdružení TERENA, která si dala za cíl srovnat kvalitu jednotlivých evropských akademických sítí. Podle závěrů této studie patří CESNET2 mezi absolutní evropskou špičku. S páteří pracující s rychlostí 2,5 Gb/s patří k zemím s nejrychlejší páteří sítí a zařadil se mezi takové země, jako je Velká Británie, Francie, Norsko a Nizozemsko. Pro mnohé bude zřejmě překvapením, že vůbec nejlepší parametry přístupových rychlostí připojených institucí (1 Gb/s) vykazují v celé Evropě pouze česká a nizozemská síť. Zde bych rád uvedl, že VUT v Brně patřilo mezi první vysoké školy s 1 Gb/s přístupovou rychlostí a část BAPS spravovaná CVISem přechází na gigabitové okruhy již od roku 1999.

Další přednášející, Mario Campolargo, se věnoval panevropské gigabitové síti GÉANT. Tato nová síť propojuje přes tři tisíce vědeckých a vzdělávacích pracovišť ve více než třiceti státech Evropy. V podstatě se jedná o protipól amerického projektu Internet 2. Jádrem sítě bude postaveno na rychlosti 10 Gb/s. Tím se GÉANT stane nejrychlejší akademickou sítí na světě. Česká republika, která se projektu GÉANT účastní, tak získá nejrychlejší připojení ze všech zemí střední a východní Evropy a zařadí se mezi osm evropských zemí, do kterých okruh o přenosové rychlosti 10 Gb/s povede. Pražský uzel sítě GÉANT bude umístěn přímo v prostorách sdružení CESNET a bude připojen jedním okruhem o kapacitě 10 Gb/s do SRN a dvěma okruhy o kapacitě 2,5 Gb/s do Polska a na Slovensko.

Z uvedených skutečností lze odvodit, že v současné době se stav technologií hodně vyrovnal a parametry akademických datových sítí v ČR, Evropě i USA jsou si hodně podobné. V podstatě můžeme říci, že jsou srovnatelné. Současné parametry sítě umožňují experimenty s aplikacemi velmi náročnými na přenosovou kapacitu. Mezi ně patří především distribuované výpočetní systémy vyžadující rychlé přenosy značných objemů dat nebo přenosy multimediálních dat v reálném čase,

jako jsou videokonference apod. Zde má VUT v Brně opět významné místo, kdy zaměstnanci CVIS se spolu s pracovníky dalších vysokých škol podílejí na řešení projektu „Videokonference s vyšší kvalitou“.

Na závěr bych se ještě chvíli zastavil u názvu sítě CESNET2 a ve zkratce připomněl historii jejího vývoje. Celostátní počítačové síť České republiky pro vědu, výzkum, vývoj a vzdělávání vznikla v roce 1993 pod názvem CESNET (Czech Educational and Scientific NETwork). Záložní okruhy této sítě se postupem času přeměnily na běžnou komerční síť, na kterou se připojovali platící zákazníci. V roce 1997 se sdružení CESNET zapojilo do projektu evropské akademické sítě TEN-34. Proto bylo třeba komerční síť striktně oddělit od sítě akademické. Tak vznikla samostatná akademická síť TEN-34 CZ, která se později přeměnila na TEN-155 CZ. Z hlediska jména české sítě národního výzkumu (Síť národního výzkumu je pojmenování užívané pro tyto sítě v angličtině *National Research Network – NREN*) došlo v roce 2000 ke dvěma důležitým událostem. Komerční síť, která stále nesla jméno CESNET, byla sdružením prodána společnosti Contactel, která ji začala provozovat pod svým jménem. Tím se uvolnilo jméno sítě CESNET. Ve stejném roce opouští Evropa jméno sítě TEN, kterému se název české NREN přizpůsoboval, a vyhlašuje projekt nové evropské páteří sítě GÉANT. Tyto skutečnosti vedly zástupce sdružení k rozhodnutí vrátit se ke jménu sítě CESNET, kde dvojka v názvu označuje novou (gigabitovou) generaci sítí a současně naznačuje i jistou tematickou příbuznost s projektem Internet2.

(Ing. Vítězslav Křivánek)

SUMMARY:

A special meeting was held at the Bethlehem Chapel in Prague on 3rd October 2001 that officially launched the CESNET2 backbone network. Attended by representatives from all Czech universities, the meeting was opened by Doc. RNDr. Milan Mareš, DrSc., chairman of the CESNET board of directors. All the guests from abroad spoke highly of CESNET's participation in the activities of their institutions stressing its prominent position within the international Internet community.

Nové trendy ve fyzice

Nové trendy ve fyzice byl název česko-slovenské konference konané při příležitosti 40. výročí vzniku samostatné katedry fyziky na tehdejší Fakultě elektrotechnické Vysokého učení technického v Brně. Konference se uskutečnila ve dnech 15. a 16. 11. 2001.

Katedra fyziky vznikla na Fakultě elektrotechniky v r. 1961 v důsledku rozdělení tehdejší katedry fyziky společně pro celé VUT v Brně. Současně s ní vznikly další dvě katedry fyziky, a to na Fakultě strojní a Fakultě stavební. Uvedená samostatná pracoviště zůstávají do dnešního dne, byť pod jinými názvy. Jsou to: Ústav fyziky na FEI VUT v Brně (vedoucím ústavu je Doc. RNDr. Marian Štrunc, CSc.), Ústav fyzikálního inženýrství na FSI VUT v Brně (ředitelem ústavu je Prof. RNDr. Miroslav Liška, DrSc.) a Ústav fyziky na FAST VUT v Brně (vedoucím je Doc. RNDr. Zdeněk Chobola, CSc.).

Iniciátorem a organizátorem konference byl Ústav fyziky FEI VUT v Brně. Pořadatelé se svými pozvánkami obrátili především na pracoviště (ústavy a katedry) působící na vysokých školách technického zaměření. Zájem o konferenci byl velký – větší, než jsme očekávali. Ozvali se fyzikové i z jiných typů vysokých škol a dalších pracovišť. Celkem se přihlásilo 89 účastníků.

Bylo vyhlášeno pět sekcí, a to tak, aby byly v souladu s názvem konference, a současně takových, aby základ příspěvků v nich bylo možno vytvořit na základě prací našich pracovníků či pracovníků VUT v Brně.

Názvy sekcí byly:

1. Nedestruktivní testování v technické praxi
2. Procesy v nerovnovážných nelineárních systémech
3. Fyzika plazmatu
4. Optoelektronika a nanotechnologie
5. Fyzikální vzdělávání

Konferenci zahájil 15. 11. 2001 dopoledne M. Štrunc v aule Centra VUT v Brně. V rámci zahajovacího projevu uvedl také stručný přehled o dějinách brněnského Vysokého učení technického. Zájemce o podrobnější informace odkázal na dvě statě ve Sborníku konference: „A Brief History of the Brno University of Technology“ a „Z historie výuky fyziky na VUT v Brně“. Následně vystoupili s krátkými projevy prorektor VUT v Brně pro

Účastníci konference Nové trendy ve fyzice v Centru VUT v Brně.

Z jednání konference Nové trendy ve fyzice.

vzdělávací činnost Doc. RNDr. Petr Dub, CSc., a děkan FEI VUT v Brně Prof. Ing. Jan M. Honzík, CSc., který převzal nad konferencí záštitu. Pan prorektor P. Dub vystoupil ve dvojjediné roli prorektora i fyzika. Ve svém projevu mimo jiné upozornil účastníky na český překlad učebnice fyziky od D. Hallidaye, R. Resnicka, J. Walkera, na jejímž vydání má právě VUT v Brně rozhodující úlohu.

Následovala tři vystoupení pozvaných přednášejících: Prof. RNDr. Jana Novotného, CSc., (MU Brno) – Otázky nad energií, Prof. RNDr. Júlia Krempaského, DrSc., (ŠVŠT TU Bratislava) – Výstupy modernej fyziky do základného kurzu fyziky na vysokých školách technických a Prof. Ing. Armina Delonga, DrSc., (Delong-Instruments Brno) – Transmisní elektronový mikroskop pro biologii, mikroskop nové generace.

Všechny přednášky se setkaly se zájmem auditoria. Dodejme, že přestávky mezi nimi byly vyplněny varhanní hrou Prof. Ing. Jiřího Jana, CSc., (FEI VUT) z děl G. Frescobaldiho a D. Zipoliho. Jak skladby barokních mistrů znějící v krásné aule, tak i celkové prostředí budovy zanechaly v účastnících příjemný estetický zážitek. Odpolední program probíhal v sekcích v budově FEI v Technické ulici 8.

Večer byl ve znamení společenského setkání ve sklípku „U krbu“ v Hustopečích. Mimořádně kvalitní cimbálová muzika osvěžila mysl i těch nejvíce ustaraných fyziků a vlila všem nové síly do pátečního dopoledního jednání.

To probíhalo opět v budově FEI. Páteční odpoledne, kdy obvykle část účastníků již odjíždí, bylo věnováno exkurzím do vy-

braných laboratoří VUT v Brně. Z uvedené nabídky se uskutečnily exkurze v Laboratoři fyziky pevných látek a povrchů Ústavu fyzikálního inženýrství FSI (průvodcem byl Doc. RNDr. T. Šíkola, CSc.) a v nově vybavené fyzikální laboratoři pro studenty FCH (průvodcem byl Prof. Ing. F. Schauer, DrSc.).

Při registraci dostali účastníci už i Sborník konference NTF, který bylo nutno vydat (vzhledem ke značnému rozsahu) jako dvousvazkový. Redaktorkou sborníku byla RNDr. Hradilová.

Co říci závěrem? Jelikož jako spoluorganizátoři nemůžeme sami konferenci chválit, odkážeme čtenáře na velice příznivé ohlasy, které o této akci spontánně vyjadřovali její účastníci. A my nemáme důvod jim nevěřit.

(RNDr. Eva Hradilová, Doc. RNDr. Marian Štrunc, CSc.,
foto RNDr. Pavel Dobis, CSc.)

SUMMARY:

New Trends in Physics was the name of a Czecho-Slovak conference held on the occasion of the 40th anniversary of an independent physics department at the then BUT Faculty of Electrical Engineering. The conference took place from 15th to 16th November 2001. It was initiated and organized by the Department of Physics at the BUT Faculty of Electrical Engineering and Computer Science. The organisers sent their invitations mostly to departments located at technical universities.

Programový výbor v čele s Doc. RNDr. Marianem Štruncem, CSc., pracoval ve složení: RNDr. Pavel Dobis, CSc., (FEI VUT Brno), Doc. RNDr. Zdeněk Chobola, CSc., (FAST VUT Brno), Prof. RNDr. Pavel Kubeš, CSc., (FEI ČVUT Praha), Prof. RNDr. Miroslav Liška, DrSc., (FSI VUT Brno), Prof. Ing. Jaromír Pištor, CSc., (VŠB TU Ostrava), Prof. Ing. František Schauer, DrSc., (FCH VUT Brno), Prof. RNDr. Ing. Josef Šíkula, DrSc., (FEI VUT Brno), Prof. RNDr. Pavel Tománek, CSc., (FEI VUT Brno) a Prof. RNDr. Jaroslav Vlček, CSc., (FAV ZČU Plzeň). Organizační výbor, na jehož bedrech spočívala hlavní tíže přípravy a průběhu konference, měl složení: Ing. Jitka Brüstlová, CSc., RNDr. Milada Bartlová, Ph.D., RNDr. Eva Hradilová, Ing. Pavel Koktavý, CSc.

Evropská konference o molekulární elektronice po šesté (ECME 2001)

Ve světové vědě se začíná intenzivně rozvíjet nový obor na pomezí chemie, fyziky a elektroniky – molekulární elektronika. Letos se uskutečnil již šestý ročník Evropské konference o molekulární elektronice – ECME (European Conference on Molecular Electronics), který navázal na úspěšné předcházející: Padua (1992), Kloster Banz (1994), Leuven (1996), Cambridge (1997), a Linköping (1999). Konference, která se konala v termínu od 12. do 16. září 2001 v holandském Kerkrade, pokrývala všechny oblasti spojené s molekulární elektronikou – včetně chemie, fyziky, elektronických prvků a biologických aspektů. Její program byl koncipován tak, aby poskytl přehled současného stavu molekulární elektroniky jak v oblasti základního, tak i aplikovaného výzkumu směřujícího k novým prvkům molekulární elektroniky.

Jednání se uskutečnila v Rolduc Kongresovém centru v Kerkrade, v krásné historické klášterní budově z 12. století. Počet účastníků dosáhl téměř dvou stovek, překvapivě mnoho z nich přijelo z USA a Japonska. Konference byla organizována univerzitními pracovišti v Holandsku (Eindhoven, Nijmegen),

Konference se uskutečnila v Rolduc Kongresovém centru v Kerkrade v krásné historické klášterní budově ze 12. století.

spolu s výzkumným střediskem firmy Philips v Eindhovenu (Prof. Dr. J. W. Hofstraat). Účast tohoto elektronického výrobce jako organizátora i sponzora svědčí o perspektivách bezprostřední elektronické výroby plynoucích z výstupů tohoto oboru.

Nelze v krátké zprávě upozornit na všechny příspěvky a jejich zaměření. Lze však říci, že byla věnována pozornost novým materiálům pro molekulární elektroniku, novým jevům a prvkům molekulární elektroniky i tzv. plastové elektroniky (název, který se stále více zavádí pro elektronické prvky – LED diody nebo FET tranzistory, založené na polymerních materiálech). Velká pozornost byla rovněž věnována samoorganizaci molekulárních systémů a biosystémům.

Za povšimnutí stojí stav realizace součástek molekulární elektroniky. V oblasti elektroniky na molekulární úrovni se začínají rýsovat první aplikace, nebo se pro ně připravuje technologické zázemí. Svědčí o tom přednášky (uvádím pro přesnost v původním znění) R. McKendry (IBM, Zurich) *Nanomechanical Cantilever DNA Sensors*, M. Lahav (Jerusalem, Israel) *Redox Activation of a Polyaniline Coated Cantilever: An Electro-Driven Machine Microdevice*, N. Stutzmannové (Zürich & Cambridge) *Microcutting Materials on Polymer Substrates: A novel fabrication route to solution-processed, all-organic devices?* a přednáška J. Huskense (Twente, The Netherlands) *Chemical Nanopatterning*.

Daleko větší aplikační výstupy má plastová elektronika, jak v oblasti luminiscenčních diod, tak displejů. V úvodní přednášce R. H. Friend (Cambridge, UK) *Polymer diodes: status and prospects* uvedl, že dnes existují plastové displeje všech barev s účinností 20 lumenů/W, životností více než 10^4 h s možností integrace do velkoplošných displejů s aktivní maticí s plastovými TFT tranzistory a multiplexem, které jsou připraveny tiskem pomocí inkoustových tiskáren. Na to navazoval příspěvek J. H. Schöna (New Jersey, USA) *Organic Field-Effect Transistors* a H. Sirringhouse (Cambridge, UK) *Polymer transistor circuits fabricated by solution self-assembly and inkjet printing* a rovněž D. M. de Leeuwa (Eindhoven, The Netherlands) *High quality active-matrix displays driven by organic transistors*.

Velmi výrazně se začínají plastové součástky projevovat i v oblasti fotovoltaické přeměny sluneční energie. Na konferenci byly předvedeny plastové fotovoltaické prvky s konverzní energetickou účinností 3,5 %.

Velmi výraznou skupinou byla oblast biosystémů a biopočítačů, která je v počáteční fázi výzkumů. Jako reprezentativní příspěvek lze uvést přednášku R. Rinaldiho (Lecce, It) *Biomolecular electronic devices based on modified DNA-nucleosides and proteins*.

Téměř na závěr konference vystoupil nositel Nobelovy ceny za chemii Prof. J. M. Lehn ze Strasbourgu se zásadní přednáškou *Functional Supramolecular Devices by Self-Organization*, v níž nasměroval obor molekulární elektroniky na jevy odehrávající se v již funkčních systémech vzniklých samoorganizací organických systémů. Tím odpověděl na otázku, která byla nastolována v průběhu celé konference: Mají budoucnost elektronické prvky na molekulární úrovni? Podle Prof. Lehna je nutno zaměřit maximální pozornost na studium zásadní a výrazné vlastnosti organických systémů – náklonnosti ke kolektivní organizaci s určitou funkcionalitou, kdy doslova konstatoval: „...návrh systémů založených molekulárních informacích, „programovaných“ a samoorganizujících se systémů představuje nové obzory supramolekulární chemie. Zvláště pak spontánní, avšak řízená generace dobře definovaných funkcionálních supramolekulárních architektur vzniklých samoorganizací o velikosti nanometrů představují velmi slibnou alternativu pro výrobu nanomateriálů a nanomanipulaci a otevírají tak novou a původní cestu k nanovědám a nanotechnologiím.“

Země původu účastníků této celoevropské konference nepokrývaly mapu Evropy rovnoměrným způsobem, a tak mezi vyvěšenými vlajkami účastnických států byla z bývalých zemí východního bloku k vidění jen vlajka Polska a České republiky. Z Fakulty chemické VUT v Brně zazněl příspěvek F. Schauer, I. Zhivkov and S. Nešpůrek: *Temperature dependence of field-effect in organic transistors made on ordered phthalocyanines*.

Šestá Evropská konference o molekulární elektronice jistě byla konferencí o vizi budoucí elektroniky, založené na velmi náročné vědecké bázi jak teoreticky, tak i technicky, obvykle se skrývající za slovem hightech. I když na konferenci již byly zřejmě aplikační a technické výstupy, je jasné, že většina poznatků je před námi a čeká nejen na zapálené badatele, ale i aplikátory. Proto se konference, k mému překvapení, zúčastnily jen dvě skupiny účastníků – vedoucí osobnosti oboru, v čele s nositelem Nobelovy ceny za chemii Prof. J. M. Lehnem, a pak doktorandi, vesměs z takto zavedených pracovišť.

Zbývá dodat, že na Fakultě chemické VUT v Brně se semináře s obdobnou tematikou pořádají již řadu let. Letošní 13. prosinec je například vyhrazen již 7. semináři Fyzika a chemie molekulárních systémů. Program je k nalezení na www.fch.vutbr.cz.

(Prof. Ing. F. Schauer, DrSc.
Fakulta chemická VUT v Brně)

SUMMARY:

Molecular electronics, a new science discipline at the border of chemistry, physics, and electronics is being strongly developed all over the world. This year, the sixth year of the European Conference on Molecular Electronics (ECME) was held building on the previous successful conferences. The event, which took place in Kerkrade, the Netherlands, covered all the fields related to molecular electronics – including chemistry, physics, electronic elements, and biological aspects.

Zakončení sezóny univerzitního týmu amerického fotbalu

Vpátek 23. listopadu se v restauraci Kanas uskutečnilo „Slavnostní zakončení sezóny 2001“. Místo restaurace bylo zvoleno záměrně, neboť klub si letos připomíná 10. výročí svého založení a chtěl mít tyto oslavy co nejbližší svému domácímu hřišti (cca 300 m od restaurace), které se nachází v areálu VUT v Brně Pod Palackého vrchem.

Tohoto slavnostního večera se zúčastnili členové vysokoškolského sportovního klubu VUT v Brně Alligators (trenéři, hráči, cheerleaders neboli roztleskávačky, organizační štáb), sponzoři klubu, zástupci médií a za Fakultu strojního inženýrství přijal pozvání: JUDr. Richard Sacher (prezident VSK VUT v Brně) a ředitel Centra sportovních aktivit VUT v Brně PaedDr. Jaroslav Bogdál (před 10 lety byl prvním trenérem).

Po úvodních proslovech zúčastněných zástupců VUT v Brně došlo k hodnocení uplynulé sezóny ze strany manažera týmu Brno Alligators, který připomněl, že tým letos:

- odehrál potřebný počet přátelských zápasů doma i v zahraničí,
- splnil na 100 % cíl, který si předsevzal – postup do finále České ligy amerického fotbalu, neboť 2. místo je rovněž i historicky nejlepším umístěním v domácí nejvyšší soutěži (nejlepší zahraniční umístěním bylo v roce 1996 – rovněž 2. místo v II. rakouské lize, od r. 1997 hraje tým pouze domácí soutěž),
- uspořádat ve spolupráci s FCC (křesťanská profesionální cheerleadingová organizace z USA) dosud největší a nej-

Trenér juniorky David Ospalý předává cenu „Nejlepší obránce juniorského týmu“ Karlovi Vykidalovi.

úspěšnější kemp pro všechny cheerleaders z ČR a SR pod názvem: „1. Czech cheer camp“ (kemp se konal čtyři srpnové dny a zúčastnilo se jej více než 80 dívek z různých sportovních odvětví),

- nominoval své členy do Národního týmu ČR, který již absolvoval své první soustředění a přípravu na Mistrovství Evropy 2003,
- nominoval své členy do Národního juniorského týmu ČR, který se zúčastní ME juniorů 2002.

V sezóně 2002 očekává:

- začátek přípravy na sezónu 2002, která začne v lednu v tělocvičně,
- nábor hráčů do seniorského týmu,
- v únoru nábor cheerleaders,
- v březnu týdenní soustředění seniorského týmu (Novi Grad, Chorvatsko) za účasti tří špičkových profesionálů z Americké národní fotbalové ligy (NFL),
- v březnu nábor cheerleaders.

Manažer se rovněž zmínil o tom, že během 10 let, kdy tým rozvíjí svoji sportovní činnost, jím prošlo více než 900 členů (studentů a pracujících – v současné době má tým 70 aktivních členů a cheerleaders). Nezapomněl se zmínit o zakladateli klubu – Petrovi Nedvědovi, který před 10 lety studoval VUT v Brně

(Fakultu strojní) a jemuž tento sport učaroval natolik, že je do dnes aktivním hráčem.

Na závěr poděkoval všem, kteří se podílejí na chodu klubu (trenérům, realizačnímu štábu, sponzorům, zástupcům VUT v Brně) a pozval všechny zúčastněné na 7. Sportovní ples, který pořádá Centrum sportovních aktivit VUT v Brně ve spolupráci s VSK VUT v Brně, 8. prosince od 19 hod. v hotelu Kozák.

Headcoach seniorského týmu Jonathan Croft (USA, Kentucky) hodnotil sezónu, stejně jako jeho asistent Jason Borowicz (USA, Michigan), jako velmi úspěšnou a vybídl všechny hráče, aby neusnuli na vavřínech a již teď začali myslet na sezónu následující, ve které se budou snažit zopakovat – přinejmenším – postup do finále.

Croft dále uvítal hráče juniorského týmu, kteří budou již od příští sezóny hrát za A-tým (tj. za seniory).

David Ospaľý – trenér juniorského týmu – ocenil vynikající umístění svého týmu, který získal v 2. ročníku Podzimního juniorského turnaje 1. místo. Rovněž podtrhl nutnost dalšího náboru, neboť část stávajících hráčů nemůže příští sezónu kvůli svému věku hrát za juniory a přesune se do seniorského týmu.

Svoji řeč uzavřel přáním dobrého umístění svých svěřenců v Národním juniorském týmu během kvalifikačních utkání o postup na ME 2002, které se uskuteční v červenci v Glasgow

(los přisoudil Českému národnímu týmu první zápas v dubnu ve Španělsku).

Závěr Slavnostního zakončení sezóny 2002 patřil předávání ocenění nejlepším seniorským a juniorským hráčům i cheerleaders.

Byla předána tato ocenění:

- „MVP“ nejužitečnější seniorský hráč: Luděk Skoupý
- „MVP“ nejužitečnější juniorský hráč: Petr Vitek
- „Nejlepší seniorská cheerleaders“: Dita Strmisková
- „Nejlepší juniorská cheerleaders“: Eva Binková
- „Nejlepší útočník seniorského týmu“: Luděk Skoupý
- „Nejlepší útočník juniorského týmu“: Pavel Motúz
- „Nejlepší obránce seniorského týmu“: Alen Svoboda
- „Nejlepší obránce juniorského týmu“: Karel Vykidal a dalších 18 cen.

(Zbyněk Zelinka, manažer)

Trenér seniorského týmu John Croft předává cenu „Nováček roku“ juniorskému hráči Petrovi Vítovi.

Bylo jich pět

Bylo jich pět, kteří se zachovali ve výjimečné situaci výjimečně (nebo ne?). Byli dva a tři studenti, kteří zcela přirozeně jednali tak, jak by měl jednat každý: nehleděli na vlastní bezpečí, ale pomohli ohroženým a slabším. A protože v takových případech dostávají všechna slova ráz zbytečně patetický, nechejme tentokrát mluvit především účastníky dvou na sobě nezávislých případů, v nichž hlavní roli sehráli studenti VUT v Brně...

Případ zlatého řetízku

Věc: poděkování studentům elektrotechnické fakulty. Takto formálně začínal dopis, který zhruba v polovině listopadu obdržel děkan FEI VUT v Brně od Policie České republiky. Chtěli bychom vyjádřit poděkování studentům fakulty Kamilu Šušťákovi a Václavu Čáňovi, kteří dne 21. září zadrželi pachatele majetkové trestné činnosti, který během jízdy tramvají strhl jedné z cestujících z krku zlatý řetízek, pokračoval dopis. „Datum si už přesně nepamatuji. Jeli jsme s kamarádem Vaškem tramvají od Purkyňových kolejí. Na zastávce Konečného náměstí nějaký mladý kluk se svým kámošem strhl starší paní z krku řetízek a utíkali pryč. Žena začala křičet, že ji okradli, tak jsem se s Vaškem za nimi rozběhl,“ popisuje rychlý sled událostí Kamil. „Nechal jsem ale v tramvaji krosnu, takže jsem se musel vrátit. Vystoupil jsem pak o zastávku dál, na Grohové ulici, a utíkal jim zkřížit cestu,“ doplňuje Vašek. Po krátké honičce se zloději zastavili a vyčkávali, co bude dál. „Naštěstí se objevili nějakí mladíci, možná taky studenti, kterým bych rád poděkoval, protože bez nich nevím, jak by to dopadlo,“ pokračuje Kamil. Kamil s Vaškem a s přítomnými mladíky obestoupili zloděje, vzali jim bundu s ukradeným řetízkiem a přivolali policii. Zloději se pak sice ještě jednou pokusili o útěk, ale Kamil s Vaškem je dohnali podruhé a znovu zavolali policii...

„Na co jsem přitom myslel? Jen jsem si pořád nadával, že jsem zadýchaný a říkal si, že budu muset začít běhat. Báł jsem se hlavně, jestli nemají nějaký nůž nebo tak něco, ale vypadalo to, že nepočítali s žádnými komplikacemi,“ hodnotí dodatečně svoje pocity Kamil. „Strach jsme měli, ale bylo to dost vynervované, takže nebyl čas si něco připustit,“ dodává Vašek. Ostatní lidé jen přihlíželi, přesto se ani Kamil, ani Václav necítí být hrdiny. „Nemyslím, že jsem se zachoval nějak mimořádně a doufám, že to tak berou i ostatní,“ odmítá Kamil zbytečné oslavy. „Nechci ze sebe dělat žádného hrdinu, ani nikoho moc skromného, který podobné věci dělá každý den a nikomu o nich neříká,“ tvrdí Vašek.

Podle policie se studentům podařilo chytit zloděje, jemuž později bylo prokázáno spáchání sériové trestné činnosti majetkového charakteru na území celého Brna. Po skončení vyšetřování a vznesení obžaloby bude celý případ předán příslušnému soudu. Kamila a Václava čeká ocenění jiného druhu: oba dostanou mimořádné stipendium a pamětní minci FEI VUT v Brně.

Případ falešného kontrolora

Jindy poklidné listopadové dopoledne osmdesátileté Otilie Bráblíkové dostalo před několika týdny nečekaně dramatický ráz. „To byl takový horor,“ vzpomíná ještě dnes stará paní, kterou zhruba hodinu před polednem vyrušil zvonek. „Než jsem se dostala ke vchodovým dveřím, na chodbě už stál nějaký člověk a cosi vrtal u otevřené skříně s elektroměry. Vysvětlil mi, že můj měřič jde špatně a že mám dostat zpátky přeplatek za elektřinu. Abychom se oba zbytečně nezatěžovali papírováním, tak mi to hned vyplatí hotově,“ popisuje paní Bráblíková. Stará paní tušila, že něco není v pořádku, nebezpečí však nakonec podcenila. Snažila se sice falešnému kontrolorovi z elektráren namluvit, že nemá zpátky na tisícovku, peněženku ale přece jen vytáhla. „Pak jsem si ji uložila do takové skříněčky, kterou mám hned za dveřmi. Byla jsem si jistá, že nic neviděl. Ještě jsem mu půjčila šroubovák, aby utáhl dvířka na skříně s elektroměry, a pak se už měl k odchodu. Na poslední chvíli si vzpomněl, že u mne zapomněl svoje nářadí – a vtom se to stalo. Byl jako blesk, otočil se, sáhl pro peněženku a utíkal pryč,“ stále se trochu nevěřícně vrací k nepříjemnému zážitku paní Bráblíková. Sama duchapřítomně chytla kabát, hůlku a jen tak v pantoflích vyběhla ven. Muž už běžel po ulici Purkyňové. Chyťte ho, ten v té červené bundě je zloděj, volala stará žena. Dva ze tří studentů, čekajících na zastávce, se za zlodějem rozběhli, třetí se ujal paní Bráblíkové a mobilem přivolal policii. „Policie přijela okamžitě. Zloděj naskočil do trolejbusu, ale policisté i studenti ho už neztratili. Na jedné ze zastávek vyskočil, odhodil peněženku, ale to už ho chytili,“ pochvaluje si statečné studenty Otilie Bráblíková. Díky jejich duchapřítomnosti totiž nepřišla o více než dva tisíce korun... „Spoustu času pak ještě ztratili na policii sepisováním protokolů, ale odměnu odmítli. Prý mám dát radši peníze do kostela. To jsem už sice udělala, ale přesto bych jim ještě chtěla poděkovat. Jména sice znám, jenže nevím, na kterých kolejích bydlí,“ dodává Otilie Bráblíková. Děkanovi FSI VUT v Brně alespoň zaslala dopis, v němž děkuje za rychlé rozhodnutí a obětavost Pavlu Daňkovi, Filipu Hanzelkovi a Milanu Holubovi. Stejně jako v předchozím případě, i tito tři mladí muži se mohou těšit na mimořádné stipendium.

For Summary see page 31.

Nové učební texty a publikace

FAST

PRUDILOVÁ, Květoslava – SEKANINOVÁ, Jiřina – SLATINSKÝ, Emil
Sbírka příkladů z matematiky III.
2001 – 57 s. – ISBN 80-214-1981-4

SÁDLÍK, Jindřich – KORYTÁROVÁ, Jana
Základy ekonomie – cvičebnice
Pro kombinované a prezenční studium
2001 – 75 s. – ISBN 80-214-1985-7

FEI

EPVE 2001
Elektrické pohony a výkonová elektronika
2001 – 242 s. – ISBN 80-214-1987-3

BAJER, Arnošt
Bezpečnost v elektrotechnice
2001 – 80 s. – ISBN 80-214-1940-7

BRANČÍK, Lubomír – VESELÝ, Miroslav
Teoretická elektrotechnika II.
Sbírka příkladů
2001 – 69 s. – ISBN 80-214-1961-X

SEDLÁČEK, Jiří – STEINBAUER, Miloslav
Laboratorní cvičení z teoretické elektro-
techniky II.
2001 – 49 s. – ISBN 80-214-1944-X

FP

ČEJKOVÁ, Viktória – ŠEDOVI, Jindřiška –
MARTINOVIČOVÁ (ČAPKOVÁ) Dana
Základy pojišťovnictví
2001 – 159 s. – ISBN 80-214-1886-9

KEŘKOVSKÝ, Miloslav
Mikroekonomie
Úvod do mikroekonomie
se sbírkou řešených příkladů
2001 – 170 s. – ISBN 80-214-1902-4

KEŘKOVSKÝ, Miloslav
Strategické řízení
2001 – 157 s. – ISBN 80-214-1901-6

KONEČNÝ, Miloš
Finance podniku
Studijní text pro studium BA Hons
2001 – 77 s. – ISBN 80-214-1903-2

KONEČNÝ, Miloš
Podniková ekonomika
(Pro obor podnikové finance a obchod)
2001 – 254 s. – ISBN 80-214-1908-3

LAJTKEPOVÁ, Eva
Veřejné finance
2001 – 75 s. – ISBN 80-214-1923-7

RAIS, Karel
Operační a systémová analýza
2001 – 133 s. – ISBN 80-214-1924-5

FSI

ŠLAPAL, Josef
Metody diskrétní matematiky
2001 – 71 s. – ISBN 80-214-1933-4

Oddělení pro transfer technologií

MAŠEK, Ivan (sest.)
Kurz pracovníků veřejné správy v oblasti
ochrany životního prostředí dle standardů

EU

Edice Připojujeme se k Evropské unii sv. 5
2001 – 81 s. – ISBN 80-214-1910-5

FIALA, Alois (sest.)
Kurz pracovníků veřejné správy v oblasti
ochrany spotřebitele dle standardů EU
Edice Připojujeme se k Evropské unii, sv. 6
2001 – 49 s. – ISBN 80-214-1921-0

Principy a techniky managementu jakosti.
(Kol. autorů)
Modul 416 a1
Edice Připojujeme se k Evropské unii, sv. 7a
2001 – 78 s. – ISBN 80-214-1928-8

Principy a techniky managementu jakosti.
(Kol. autorů)
Modul 416 b1
Edice Připojujeme se k Evropské unii, sv. 7b
2001 – 96 s. – ISBN 80-214-1929-6

Nakladatelství VUTIU

JAN, Jiří
Chvála varhan
Opus v novobaroční aule Vysokého učení
technického v Brně
Součástí knihy je CD
2001 – 69 s. – ISBN 80-214-1858-3

KIZLINK, Juraj
Technologie chemických látek I.
2001 – 208 s. – ISBN 80-214-1875-3

Vědecké spisy Vysokého učení technického v Brně

Edice PhD Thesis

PAVLASOVÁ, Martina
Venkovské bydlení odpovídající dané lokalitě
2001 – sv. 93 – 33 s. – ISBN 80-214-1953-9

BORKOVÁ, Alexandra
Dějiny a stavební aktivity Církve
bratrské v Českých zemích ve 20. století
2001 – sv. 94 – 32 s. – ISBN 80-214-1954-7

KOTAČKA, Libor
Second Harmonic Generation in Optical
Waveguides
2001 – sv. 97 – 28 s. – ISBN 80-214-1980-6

KUBÍK, Roman
Metodická podpora a expertní systém pro výběr
a zavádění ekonomicko-informačních systémů
2001 – sv. 98 – 20 s. – ISBN 80-214-1989-X

URBIŠ, Radek
Stabilita trhliny v částicově zpevněných
kompozitech
2001 – sv. 99 – 29 s. – ISBN 80-214-1999-7

FORMÁNKOVÁ, Dana
Rozvíjanie a riadenie výkonu intelektového
kapitálu v spoločnostiach „znalostí“ pomo-
cou moderných metód personálneho mana-
gementu s uplatnením základných marketin-
gových nástrojov
2001 – sv. 100 – 32 s. – ISBN 80-214-2006-5

JANČA, Martin
Příspěvek k řešení řízení náhrady horní kon-
četiny člověka volní aktivitou
2001 – sv. 101 – 35 s. – ISBN 80-214-2003-0

Edice Habilitační a inaugurační spisy

BRADÁČ, Albert
Metodika soudního inženýrství a její vybrané
aplikace
2001 – sv. 56 – B5 – ISBN 80-214-1973-3

KŘÍŽ, Hubert
Předpovědi režimu a zdrojů podzemní vody
2001 – sv. 65 – 20 s. – ISBN 80-214-2004-9

CHALUPSKÝ, Vladimír
Marketingový audit spokojenosti zákazníků
2001 – sv. 66 – B5 – ISBN 80-214-2005-7

Informace

Brněnští roboti na výstavě INVENT 2001

Ve dnech 15. až 18. listopadu 2001 se ve třetím patře Kongresového centra Praha konala výstava INVENT 2001. Výstava byla součástí Dnů vědy a techniky 2001, které v České republice organizuje Asociace pro mládež, vědu a techniku (AMAVET) ve spolupráci s Akademií věd ČR, vysokými školami, významnými výrobními společnostmi a dalšími spolupřáteli už od roku 1998. Cílem této akce je představit mládeži i široké veřejnosti význam, úroveň a rozsah výzkumné, vývojové a inovační činnosti, nejnovější techniku a technologie v České republice a nezastupitelnost jejich aplikací ve všech sférách života společnosti. Záštitu nad Dny vědy a techniky 2001 převzali místopředseda Senátu parlamentu České republiky Zdeněk Vojíř a primátor hlavního města Prahy Jan Kasl.

Jedním ze zástupců VUT v Brně na výstavě INVENT 2001 byl Ústav automatizace a měřicí techniky Fakulty elektrotechniky a informatiky, který zde prezentoval výsledky své práce v oblasti mobilní robotiky. Stánek s mobilním robotem UTAR a robotickým fotbalovým týmem RoBohemia spolehlivě přitahoval všechny návštěvníky. Díky mladým pracovníkům ústavu, jmenovitě Ing. B. Honzíkovi, Ph.D., Ing. L. Žaludovi a Ing. J. Hrabcovi, si mohli návštěvníci výstavy „vyzkoušet“ mobilní robotiku v praxi, a to jak při řízení mobilního robotu UTAR pomocí přilby virtuální reality, tak i při povzbuzování robotického fotbalového týmu RoBohemia. Význam prezentace VUT v Brně ocenila i Česká televize, která ve večerním zpravodajství 18. 11. z této výstavy věnovala podstatnou část našim robotům.

CEVAPO vyrazovalo další absolventy doplňkového pedagogického studia

V pondělí 19. listopadu 2001 bylo slavnostně předáno osvědčení o absolvování doplňujícího pedagogického studia 25 inženýrům, kteří působí jako učitelé na středních odborných školách. Centrum vzdělávání a poradenství pokračuje již v desetileté tradici tohoto pedagogického vzdělávání. Od roku 1991 absolvovalo již celkem 515 účastníků a v současné době jich studuje dalších 110. Doplňkové pedagogické studium je určeno pro doplnění pedagogické kvalifikace učitelů zejména na středních školách, kteří nemají pedagogické vzdělání. Studium je třísemestrové pro vysokoškolsky vzdělané učitele odborných předmětů na středních školách a dvousemestrové pro středoškoláky s maturitou, kteří působí na středních školách jako mistři odborného výcviku.

V září 2001 získalo Centrum akreditaci pro poskytování kvalifikace evropského inženýra-pedagoga, udělované mezinárodní asociací inženýrského vzdělávání asociací IGIP (Internationale Gesellschaft für Ingenieurpädagogik). Získaná kvalifikace s titulem PaedIGIP je mezinárodně uznávaným kvalifikačním stan-

dardem pro učitele odborných předmětů na středních a vysokých školách v zemích Evropské unie a dalších zemích sdružených v asociaci IGIP. Tato kvalifikace opravňuje jeho nositele k výkonu pedagogického povolání bez nutnosti dále prokazovat pedagogickou způsobilost. Vedle absolvování doplňujícího pedagogického studia a minimálně 1 roku pedagogické praxe je podmínkou k získání kvalifikace a titulu evropského inženýra-pedagoga navíc složení, případně prokázání zkoušky nejméně z jednoho z hlavních jazyků Evropské unie (angličtina, francouzština, němčina) na pokročilé úrovni umožňující výkon pedagogické praxe v tomto jazyce.

Pro informace o studiu a možnosti získat kvalifikaci evropského inženýra-pedagoga je možné se obrátit na Centrum vzdělávání a poradenství VUT v Brně.

(Ing. Helena Pálková, PaedIGIP)

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

Squash Cup Open – Fakulta podnikatelská proti zbytku světa

V pátek 16. 11. uspořádala Fakulta podnikatelská squashový turnaj vzosného názvu: Fakulta podnikatelská proti zbytku světa. V tomto zimním semestru totiž na fakultě studuje deset zahraničních studentů: čtyři z Evropy v rámci programu Socrates/Erasmus a šest studentů z partnerské University Wisconsin-Whitewater v USA. Jejich studijní program je pochopitelně v angličtině. Kromě toho jim fakulta umožnila krátkodobé stáže, tzv. Internship v brněnských firmách. Samozřejmě že mimo studijní povinnosti se fakulta i univerzita snaží o socializaci studentů do našeho prostředí. Po jejich příjezdu uspořádalo zahraniční oddělení rektorátu pro všechny zahraniční studenty Invitation week, o kterém byla reportáž v minulých Událostech. Tentokrát přišla s nápadem sportovního půldne paní proděkanka Anna Putnová, která turnaj „spískala“.

Do soutěže se přihlásilo osm zahraničních studentů ze čtyř zemí – Itálie, Francie, Portugalska a USA. Podnikatelská fakulta postavila tým složený z učitelů, doktorandů a studentů. V prvním kole jsme zvolili systém „každý domácí s každým cizincem“.

Vítězové prvního kola postupovali v klasickém vyřazovacím žebříčku. Díky tomu bylo zajištěno, že si hráči dostatečně zahrají a že turnaj nebude neúměrně dlouhý.

Ti, kteří vypadli ze soutěže, si mohli zahrát ping pong nebo badminton. Potěšilo nás, že hru přišlo podpořit i několik nehrajících studentů. Přestože česká strana byla lepší, stojí za pochvalu snaha a sportovní duch zahraničních soupeřů. Nejlepší z cizinců byl Francouz Brice Pastel z E. M. Lyonu, který naše hráče dokázal pořádně potrápit. Finále už se stalo výhradně českou záležitostí. Student 5. ročníku Daniel Šenk zvítězil nad doktorandem fakulty Ing. Miroslava Dohnalem.

Cenou pro vítěze byla úhrada oběda v hospůdce, kam se po zápase hráči i pořadatelé odebrali doplnit kalorie a tekutiny.

V letním semestru Fakulta podnikatelská očekává dalších jedenáct zahraničních studentů, a tak povzbuzení dobrým výsledkem, ale hlavně dobrou atmosférou, trénujeme na jarní turnaj.

(Markéta Dostálová, organizátorka turnaje)

Podzimní posezení se seniory

Motto: Život je dlouhý dost, když víš, jak ho prožít. (Seneca)

Počátkem listopadu se sešlo vedení fakulty s bývalými spolupracovníky, kteří odešli na zasloužený odpočinek v průběhu uplynulých devíti let, tedy po dobu trvání Fakulty podnikatelské VUT v Brně.

Úvodní slovo přednesl tajemník fakulty Ing. Václav Meluzín. Informoval o životě na fakultě, o hospodaření a plánovaném novém umístění fakulty Pod Palackého vrchem. Předložil plány výstavby a příslušnou fotodokumentaci. Přemístění současných prostor je plánováno v roce 2004. Vzpomenul také zesnulého, dlouhá léta působícího na VUT v Brně, docenta Duchaně, který se pravidelně těchto setkání zúčastňoval a vždy se živě zajímal o vše nové na fakultě.

Děkan Doc. Ing. Karel Rais, CSc., MBA seznámil přítomné s počty studentů v jednotlivých studijních programech, práci

ústavů fakulty, s právě probíhající akreditací a také s Dlouhodobým záměrem fakulty, který se týká vzdělávací, vědecké, výzkumné a další tvůrčí činnosti pro období let 2002 až 2005.

Předseda základní organizace Vysokoškolského odborového svazu Ing. Jiří Petráš následně doplnil informace o současných ožehavých problémech, týkajících se především mezd.

Naši sváteční hosté se v průběhu odpoledne podívali na svá bývalá pracoviště, zavzpomínali si a také se upřímně těšili z úspěchů současných pracovníků ústavu. Prohlédli si fakultní knihovnu a studovnu a také se zájmem zhlédli nově zrekonstruovanou zasedací místnost pro zahraniční hosty děkana.

S přáním spokojeného prožití vánočních svátků a mnoha sil a zdraví v novém roce 2002 byla tato schůzka ve večerních hodinách ukončena.

(Petra Hendrychová)

Summary:

(p. 9)

On the occasion of the state holiday commemorating the events of 17 November 1939 and 1989, BUT representatives attended a ceremony in the premises of the Kounicovy koleje halls of residence. It was here that the Nazis gathered the arrested students before deporting them on to concentration camps and prisons and executed Czech patriots. At a subsequent gathering in Hall Q in Technická street, Prof. Jan Vrbka, Rector of BUT and JUDr. Otakar Motejl, the Czech ombudsman, then delivered speeches.

(p. 14)

The construction of a new teaching laboratory of electronic parts opened for students of the BUT Faculty of Electrical Engineering and Computer Science in the premises at Údolní has been supported by Flextronics International. Specialised courses taught at BUT FEECS significantly cover the spectrum of professional and qualification interests of Flextronics International. Cooperation in teaching has reached an advanced level mainly in courses on printed circuits, technologies of surface assembly of electronic parts and electronic parts as such.

(p. 17)

In an unbelievably short time of three months, an abandoned machine room for the BUT halls of residence at Pod Palackého Vrchem, changed into a hall for bouldering, a relatively new form of indoor mountain climbing. The audience that gathered on 24th November 2001 to attend the opening ceremony included not only bouldering enthusiasts, but also top BUT officials headed by the Rector, professor Jan Vrbka.

(p. 26)

Mr Kamil Šušťiak and Mr Václav Čáň, students of the Faculty of Electrical Engineering and Computer Science, apprehended a mugger, who had tried to snatch away a gold necklace from a passenger's neck in a tram. According to the police, the students managed to catch a thief who was later convicted of perpetrating a series of crimes. Mr Pavel Daněk, Mr Filip Hanzelka and Mr Milan Holub, another three BUT students from the Faculty of Mechanical engineering, helped catch a thief who robbed an old woman at her home. All the students, who showed an extraordinary bravery, will receive an extraordinary scholarship.

Vysoké učení technické v Brně si Vás dovoluje pozvat na

VÁNOČNÍ KONCERT

Pěveckého sboru VUT v Brně

VOX IUVENALIS

Sbormistr Jan Ocetek

Program:

Dietrich Buxtehude: Das neugeborne Kindelein

František Xaver Thuri: Hymnus adventualis

Jan Jakub Ryba: Česká mše vánoční

Koncert se koná ve středu 19. 12. 2001 v 19 hodin ve dvoraně Centra VUT v Brně, Antonínská 1
Předprodej vstupenek v Centrálním předprodeji na Běhounské 16
a v omezeném množství na místě před koncertem

Koncert Jiřího Pavlici a Hradišťanu v Centru VUT v Brně

Dne 26. 11. se uskutečnil ve Dvoraně Centra VUT v Brně koncert Jiřího Pavlici a Hradišťanu. V první polovině koncertu zazněly písně z Pavlicova posledního CD Mys dobré naděje i další známé písně. Ve druhé části hrál Hradišťan s J. Pavlicou na přání obecnstva. Koncert se setkal s bouřlivým ohlasem a J. Pavlica ocenil jednak atmosféru, která se vytvořila během koncertu, jednak krásné prostory Centra VUT v Brně.

